
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 3
март 2008.
година XLVIII
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Мирко Цветковић, министар финансија

Уређивачки одбор
мр Јанко Гузијан, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
мр Јанко Гузијан
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа, Министарство финансија
Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu
--

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2008 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику приликом откупа сушеног вргања, као претходног пореза..... 11
  2. Право на одбитак ПДВ обрачунатог и исказаног у рачуну који је издао обвезник ПДВ – пружалац услуге организовања радова на реконструкцији објекта по основу примљене авансне уплате 12
  3. Обвеза евидентирања за ПДВ лица које обавља делатност у оквиру које врши геолошка истраживања минералних сировина 14
  4. Порески третман привременог увоза панела – постера ирског писца Џемса Џојса које је Почасном Конзулату Републике Ирске у Београду послала Амбасада Републике Ирске у Пекингу, а који ће бити коришћени током Међународне конференције о животу и раду овог писца у Београду од 25. до 29. марта 2008. године 17
  5. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ на накнаду за промет услуга обуке, тј. образовања лица запослених у фирми у Београду, које се пружају у Републици Хрватској од стране фирме из Загреба 18
  6. Утицај рачуноводствених начела и међународних рачуноводствених стандарда на време настанка промета услуге улагања у туђи објекат коју, на основу уговора о закупу, пружа купац објекта закуподавцу 19
  7. Пореска стопа по којој се обрачунава и плаћа ПДВ на промет сирове бунарске воде који врши ЈП „Боговина“ из Бора дистрибутеру ради хлорисања и дистрибуције крајњим потрошачима 21
  8. Порески третман првог преноса права располагања на апартманима, као економски делјивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, као и остваривање права на рефундацију ПДВ по основу куповине апартмана 22
  9. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ на накнаду за промет услуге преузимања гаранције 24
-

---

10. Да ли се премија за млеко коју произвођач млека, преко прерађивача млека, остварује од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, урачунава у основицу за обрачун ПДВ за промет млека који врши произвођач?	24
11. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ увоза постројења за рециклирање и обраду електричног и електронског отпада.....	26
12. Порески третман промета без накнаде услуга техничког прегледа ..	27
13. Порески третман промета услуге рекламирања страног лица путем личног контакта на терену са потенцијалним примаоцима услуга које пружа то лице, као и услуге истраживања тржишта у оквиру које се врши прикупљање података, систематизовање прикупљених података и презентовање истих наручиоцу услуге – страном лицу	28
14. Утврђивање основице за обрачунавање ПДВ обвезника ПДВ који врши промет услуга превоза лица на линијама „Интегрисаног тарифног система – ИТС“ и линијама „Ластиног тарифног система – ЛТС“ у оквиру јавног градског превоза путника у Београду, при чему се накнада за промет услуга превоза наплаћује путем продаје обједињене маркице за јавни превоз путника у Београду од стране обвезника ПДВ – СП „Ласта“ а. д.	30
15. Порески третман промета стана уз накнаду који врши обвезник ПДВ, при чему је предметни стан изграђен на таванском простору стеченом од физичког лица на које гласи решење о одобрењу за изградњу.	32
16. Обрачунавање и плаћање пореза на додату вредност на накнаду за издавање дозвола за спортски риболов који корисник рибарског подручја издаје физичким лицима која се баве спортским риболовом.....	34
17. Порески третман промета услуге уступања играча, у конкретном случају фудбалера, на неодређено време, од стране обвезника ПДВ – српског фудбалског клуба фудбалском клубу из иностранства, на основу тзв. уговора о трансферу професионалног фудбалера	35
18. Примена пореске стопе ПДВ на промет услуга смештаја и исхране	37
19. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ увоза два комплекта психодијагностичког система (ЦРД1, ЦРД2, ЦРД3 и ЦРД4) и „Smart speed“ електронског система за ултразвучно мерење са 10 капија и једне контактне струњаче, који је намењен за мерења биомоторичких способности деце и спортиста, које Олимпијски комитет Србије купује у иностранству из средстава добијених од Међународног олимпијског комитета и Олимпијске солидарности Међународног олимпијског комитета из Лозане (Швајцарска).....	38

-
20. Право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – ЈКП „Градске тржнице“ по основу набавке добара и услуга која се односи на изградњу грађевинског објекта, у конкретном случају микро пијаце, при чему решење о одобрењу за изградњу овог објекта гласи на град Крагујевац, као и испоруке овог објекта од стране обвезника ПДВ – ЈКП „Градске тржнице“ граду Крагујевцу, без накнаде. 40
  21. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз делова за СРАР апарат за лечење болести поремећаја сна. 43
  22. Порески третман услуга посредовања код промета добара која се из иностранства испоручују кућима ван територије Републике Србије. 44
  23. Право на рефундацију ПДВ купцу првог стана у случају када је уговор о купопродаји стана оверен пре 8. јула 2007. године, а анекс овог уговора од 8. јула 2007. године. 45
  24. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ приликом расподеле трошкова за електричну енергију, воду и одржавање пословне зграде, у ситуацији када рачуни за промет ових добара и услуга гласе на холдинг, а корисници наведених добара и услуга су, осим холдинга, још дванаест зависних предузећа која послују у истој пословној згради и која заједно са холдингом деле наведене трошкове по кључу који је усвојио управни одбор холдинга, при чему су сва ова лица власници делова исте пословне зграде, као и право на одбитак претходног пореза обрачунатог од стране испоручилаца наведених добара, односно пружалаца услуга. 48

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Исказивање трансферних цена међу повезаним лицима. 51
  2. Право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају када се ради о набавци калуша за израду затварача за амбалажу као саставном делу машинске опреме за производњу. 54
  3. Да ли се расход настао по основу смањења почетно признате фер вредности биолошког средства (основног стада) сматра расходом по основу обезвређења имовине? 55
  4. Да ли расходи за исплату бонуса запосленима имају третман порески признатих расхода у складу са Законом о порезу на добит предузећа? ... 56
  5. Признавање права на порески кредит за улагања у основна средства када Јавно предузеће за склоништа изврши улагања у изградњу пословног простора надзиђивањем и доградњом склоништа у циљу обављања делатности изнајмљивања. 57
-

-
6. Да ли се плаћа порез по одбитку у случају када страна фирма – нерезидент пружа услуге ангажовања својих радника за потребе рада на градилиштима на којима радове изводи резидентно правно лице и по том основу остварује приход од резидентног правног лица? 59
  7. Признавање права на порески кредит у 2007. години за улагања у основна средства извршена у 2002. и 2003. години 60
  8. Шта се сматра улагањем у сопствену регистровану делатност у смислу члана 48. Закона о порезу на добит предузећа? 61

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Право на ослобођење од пореза на пренос права својине на стану физичком лицу које први стан стиче по основу решења о досуђењу непокретности продате на лицитацији у извршном поступку, које је постало правоснажно 10. децембра 2007. године 63
  2. Могућност ослобођења од пореза на пренос апсолутних права на пренос права својине на стану физичком лицу које купује први стан на основу уговора о купопродаји који је оверен 45 дана пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину 65
  3. Постојање права на пореско ослобођење по основу уговора о доживотном издржавању, овереним пред општинским судом 1993. године, када уговор о доживотном издржавању закључе отац као прималац издржавања и син као давалац издржавања, а накнаду за доживотно издржавање чини пренос права својине на непокретности 65
  4. Порески третман донација које Удружење жена са Косова и Метохије прими у хуманитарне сврхе. 67
  5. Порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана чија изградња је започета пре 1.1.2005. године и настављена након тог датума, а уговор о купопродаји непокретности закључен и потписи на њему оверени 30.8.2007. године 70
  6. Да ли се на пренос стана лицу које купује први стан може остварити право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права, односно да ли купац првог стана може остварити право на рефундацију ПДВ код куповине тог стана, за случај да супружник кушца првог стана има стан у власништву „купљен од наследства“?. 73
-

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман прихода по основу оствареног капиталног добитка од продаје акција које је акционар стекао по основу уговора о поклону учињеног у првом наследном реду 75
2. а) Опорезиви приход од непокретности као предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана 76
б) Повраћај више или погрешно наплаћеног пореза 76
3. Обавеза плаћања пореза на капитални добитак остварен продајом акција 78
4. Могућност да се уплата пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање по основу зараде не врши на уплатне рачуне јавних прихода ... 80
5. Порески третман прихода од дивиденде оствареног из добити предузећа које није било предмет куповине друштвеног и државног капитала 81

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања дуга по основу неплаћених доприноса за обавезно социјално осигурање 83
2. Право на коришћење ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање у случају кад јавно предузеће запосли приправника 84

ТАКСЕ

1. Да ли се код увоза који врши хуманитарна организација робе хуманитарног карактера која је ослобођена царинских дажбина плаћа републичка административна такса? 87
2. Да ли се за списе и радње у вези остваривања права – субвенција за регистрована пољопривредна газдинства, у складу са Уредбом о коришћењу подстицајних средстава за тов јунади у 2008. години, плаћа републичка административна такса? 88

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила по основу рада у иностранству 91
-

-
2. Документација потребна ради добијања решења о одобравању увоза робе уз плаћање царине по стопи нижој од стопе утврђене у Закону о Царинској тарифи за увоз опреме за живинарство..... 92
  3. Могућност да СОС Дечије село буде ослобођено од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз моторног возила марке Volkswagen Crafter 30MR 2.5 TDI које ће бити купљено из средстава донације добијених од хуманитарног фонда из Београда 94
  4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз концертног клавира, модел D-274, за потребе Јавног предузећа „Сава центар“..... 97

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Поступак добијања потврде о резидентности ради остваривања права из уговора о избегавању двоструког опорезивања 99
2. Порески третман накнада по основу уговора о консалтингу које се исплаћују резидентима Велике Британије, Норвешке, Француске и Шведске 107
3. Опорезивање капиталног добитка који правно лице, резидент Кипра, оствари продајом удела на територији Републике Србије 117

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Примена члана 46. Закона о јавним набавкама 121
  2. Да ли се на набавку хране за потребе установе Дечије одмаралиште „Златибор“ у Ужицу, чија је оснивач Скупштина општине Ужице, примењују одредбе Закона о јавним набавкама?..... 122
  3. Да ли Служба за управљање кадровима може да набави електронску опрему тј. део опреме за симултано превођење без примене Закона о јавним набавкама, с обзиром на њену вредност, или се мора спровести поступак јавне набавке мале вредности без обзира на врсту и цену опреме која се набавља?..... 124
-

-
4. Да ли ГО Палилула може да закључи Анекс Уговора о јавној набавци о извођењу радова закљученог 29.4.2004. године између СО Палилула, као наручиоца и предузећа „Партнер инжењеринг“ Београд, као извођача, чији је предмет изградња спортске хале у Падинској скели, којим би се извршила корекција вредности грађевинских радова на изградњи поменуте спортске хале, сагласно члану 5. наведеног уговора и предлогу извођача од 19.10.2007. године, имајући у виду протек времена од дана закључења уговора, чињеницу да је уговор закључен по систему „кључ у руке“, као и да је понуда изабрана по критеријуму „најповољнији понуђач“?..... 125
  5. Да ли би се закључивање уговора који би се односио на коришћење услуга Радио и телевизијске куће Сокобања АД Ниш од стране Општине Сокобања, а које су везане за пренос седница СО Сокобања, објављивање огласа, извештавања о раду органа локалне самоуправе, емитовања специјализованих и информативних емисија из свих области друштвеног живота, туризма, спорта, културе, пољопривреде, привреде, образовања, социјалне заштите, могло извршити без примене Закона о јавним набавкама, а имајући у виду члан 98. тачку 3) Закона? 127
  6. Да ли наручилац РБ „Колубара“ Лазаревац може набавити воду за пиће по одредбама члана 109. тачка 1), а у вези са чланом 111. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, као и да ли се средства обезбеђења плаћања за добро извршење посла (меница или банкарска гаранција) дају на вредност понуде или уговора без ПДВ-а или на укупну вредност са ПДВ-ом?..... 129

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

1. Извештавање о финансирању кампање на покрајинским изборима 133
2. Примена члана 12. Закона о финансирању политичких странака..... 135

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у марту месецу 2008. године 137
-

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Право на одбитак ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику приликом откупа сушеног вргања, као претходног пореза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-550/2008-04 од 25.3.2008. год.)

Одредбом члана 34. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода (у даљем тексту: пољопривредници), имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима (став 2. истог члана Закона).

Сагласно одредби члана 34. став 3. Закона, ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 5% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница), као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун, рачун штедње или у готовом).

Обвезници из става 3. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ

надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику (члан 34. став 4. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, а уз испуњење услова прописаних чланом 28. Закона, обвезник ПДВ има право да ПДВ надокнаду, обрачунату пољопривреднику приликом откупа сушеног вргања, одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, под условом да је ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платио пољопривреднику.

2. Право на одбитак ПДВ обрачунатог и исказаног у рачуну који је издао обвезник ПДВ – пружалац услуге организовања радова на реконструкцији објекта по основу примљене авансне уплате

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-726/2008-04 од 24.3.2008. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун

издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ – наручилац услуге организовања реконструкције објекта има право да ПДВ обрачунат и исказан у рачуну који је, по основу примљене авансне уплате, издао обвезник ПДВ – пружалац предметне услуге, одбије као претходни порез уз испуњење прописаних услова – да ће услугу организовања реконструкције објекта по основу које је извршио авансно плаћање користити за промет са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ (нпр. давање у закуп пословног простора), за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ, односно за промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици, као и да поседује рачун у којем је исказан обрачунати ПДВ издат у складу са Законом и Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/05).

Поред тога, а имајући у виду да се, према наводима из дописа, ради о реконструкцији објекта за коју надлежни орган

издаје одобрење, обвезник ПДВ – наручилац услуге организовања реконструкције објекта дужан је да, у складу с одредбама члана 32. Закона, изврши исправку одбитка претходног пореза за објекат за вршење делатности ако престане да испуњава услове за остваривање овог права у року краћем од десет година од момента прве употребе реконструисаног објекта.

Министарство финансија напомиње да чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају утврђује надлежни порески орган у складу са начелима предвиђеним прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

3. Обвеза евидентирања за ПДВ лица које обавља делатност у оквиру које врши геолошка истраживања минералних сировина

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1776/2007-04 од 24.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Сагласно одредбама члана 8. ст. 1. и 2. Закона, порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) је лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности,

којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатност експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

У складу са наведеним законским одредбама, лице које обавља делатност у оквиру које врши геолошка истраживања минералних сировина, што има за циљ пружање услуга инжењера и по основу пружања ових услуга остваривање прихода, сматра се обвезником.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, а у складу с одредбом става 3. тачка 4) подтачка (7) истог члана Закона, местом промета услуга саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга, сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште.

Сагласно наведеном, ако је место промета услуга инжењера на територији Републике Србије, обвезник ПДВ – пружалац услуге је дужан да на накнаду за промет ове услуге, без ПДВ, обрачуна ПДВ по пореској стои од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, а ако је место промета услуге инжењера у иностранству, обвезник ПДВ – пружалац услуге нема обавезу да за извршени промет обрачуна и плати ПДВ. При томе, Министарство финансија напомиње да по основу пружања услуга инжењера, независно од места промета ових услуга, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу с одредбама члана 28. Закона.

Одредбом члана 33. став 1. Закона прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објекта за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет) у претходних 12 месеци није већи од 4.000.000 динара, односно ако

при отпочињању обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга.

Мали обвезник нема право исказивања ПДВ у рачунима или другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом (став 2. члан 33. Закона).

Према ст. 3. и 4. истог члана Закона, мали обвезник, који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара, може да се определи за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем пријаве за ПДВ (у даље тексту: евиденциона пријава) прописане у складу с овим законом, надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године. У том случају, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две календарске године.

По истеку рока од две године, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу, најкасније до 15. јануара текуће године (став 5. члана 33. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, мали обвезник који је проценио да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара може се определити за обавезу плаћања ПДВ на почетку календарске године подношењем евиденционе пријаве (Образац ЕППДВ) надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године, при чему се у укупан промет на основу којег се мали обвезник опредељује за обавезу плаћања ПДВ не урачунава промет добара и услуга који се, у складу с одредбама чл. 11. и 12. Закона, врши у иностранству (нпр. услуга инжењера чије је место промета, у складу с одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона, у иностранству).

Одредбом члана 39. став 1. Закона прописано је да на захтев обвезника из члана 33. став 3. и члана 34. став 5. овог закона за престанак обавезе плаћања ПДВ, надлежни порески орган

спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Према ставу 2. истог члана Закона, надлежни порески орган, по службеној дужности, а по спроведеном поступку, извршиће брисање обвезника из евиденције за ПДВ ако је обвезник остварио укупан промет у претходној календарској години у износу мањем од 2.000.000 динара, о чему издаје потврду из става 1. овог члана, односно потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Према томе, обвезник који се, у складу с одредбом члана 33. став 3. Закона, определио за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве (Образац ЕППДВ) надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара текуће године, има право да, након истека две календарске године, поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу, најкасније до 15. јануара текуће године, под условом да је у претходних 12 месеци остварио укупан промет добара и услуга у износу мањем од 4.000.000 динара. Међутим, ако обвезник ПДВ, укључујући и обвезника који се определио за обавезу плаћања ПДВ на основу члана 33. став 3. Закона, оствари укупан промет добара и услуга у претходној календарској години у износу мањем од 2.000.000 динара, надлежни порески орган, по службеној дужности, а по спроведеном поступку, извршиће брисање обвезника из евиденције за ПДВ и о томе издати потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Поред тога, Министарство напомиње да се при брисању из евиденције за ПДВ, на основу поднетог захтева или по службеној дужности, у укупан промет не урачунава промет добара и услуга који се, у складу с одредбама чл. 11. и 12. Закона, врши у иностранству.

4. Порески третман привременог увоза панела – постера ирског писца Џемса Џојса које је Почасном Конзулату Републике Ирске

у Београду послала Амбасада Републике Ирске у Пекингу, а који ће бити коришћени током Међународне конференције о животу и раду овог писца у Београду од 25. до 29. марта 2008. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-691/2008-04 од 21.3.2008. год.)

Према одредби члана 26. тачка 2) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), ПДВ се не плаћа на увоз добара која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања.

Сагласно наведеној законској одредби, ПДВ се не обрачунава и не плаћа на увоз добра која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, у конкретном случају на привремени увоз панела – постера ирског писца Џемса Џојса које је Почасном Конзулату Републике Ирске у Београду послала Амбасада Републике Ирске у Пекингу, а који ће бити коришћени током Међународне конференције о животу и раду овог писца у Београду од 25. до 29. марта 2008. године.

5. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ на накнаду за промет услуга обуке, тј. образовања лица запослених у фирми у Београду, које се пружају у Републици Хрватској од стране фирме из Загреба

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-697/2008-04 од 20.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, а у складу с одредбом става 3. тачка 3) подтачка (1) истог члана Закона, местом промета услуга из области културе, уметности, спорта, науке и образовања, забавно-естрадних и сличних услуга, укључујући услуге организатора приредби, као и са њима повезаних услуга, сматра се место где су ове услуге стварно пружене.

У складу са наведеним законским одредбама, местом промета услуге обуке, тј. образовања лица запослених у фирми у Београду, које се пружају у Републици Хрватској од стране фирме из Загреба, сматра се Република Хрватска. С тим у вези, обвезник ПДВ – фирма из Београда нема обавезу да, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, обрачуна ПДВ на накнаду за промет ове услуге, укључујући и износ трошкова које фирма из Загреба потражује од фирме из Београда плаћених за смештај, конзумацију јела и пића и такси превоз запослених у фирми из Београда, с обзиром да ови трошкови чине део накнаде за извршени промет услуге образовања.

6. Утицај рачуноводствених начела и међународних рачуноводствених стандарда на време настанка промета услуге улагања у

туђи објекат коју, на основу уговора о закупу, пружа закупац објекта закуподавцу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-551/2008-04 од 19.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Сагласно наведеним одредбама Закона, у случају када закупац објекта – обвезник ПДВ, на основу уговора о закупу, врши улагање у објекат закуподавца, сматра се да је закупац пружио услугу закуподавцу.

Одредбом члана 15. став 1. Закона прописано је да се услуга сматра пруженом даном када је завршено појединачно пружање услуге.

Сагласно наведеном, у пореском периоду у којем је завршена услуга улагања у туђи објекат, обвезник ПДВ – закупац дужан је да обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

При томе, Министарство финансија напомиње да рачуноводствена начела и међународни рачуноводствени стандарди не опредељују време настанка промета услуге, као и да чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореских обавеза у сваком конкретном случају утврђује и цени надлежни порески орган, у складу са начелима утврђеним прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

7. Пореска стопа по којој се обрачунава и плаћа ПДВ на промет сирове бунарске воде који врши ЈП „Боговина“ из Бора дистрибутеру ради хлорисања и дистрибуције крајњим потрошачима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-430/2008-04 од 18.3.2008. год.)

Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбама става 2. тач. 1а) и 12) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет воде за пиће, осим флаширане, и промет комуналних услуга.

Правилником о хигијенској исправности воде за пиће („Сл. лист СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99) прописана је хигијенска исправност воде за пиће која служи за јавно снабдевање становништва или за производњу намирница намењених продаји.

Сагласно одредби члана 12. тачка 1) Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04 ... 63/07, у даљем тексту: Правилник), комуналним услугама, у смислу члана 23. став 2. тачка 12) Закона, а у складу са законом којим се уређују комуналне делатности, сматра се пречишћавање и дистрибуција воде.

Према одредби члана 4. став 1. тачка 1) Закона о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), комуналне делатности, у смислу овог закона, су делатности производње и испоруке комуналних производа и пружање комуналних услуга, који су незамењив услов живота и рада грађана и других субјеката на одређеном подручју, и то: пречишћавање и дистрибуција воде.

Одредбом члана 5. тачка 1) Закона о комуналним делатностима прописано је да су комуналне делатности из члана 4. овог закона пречишћавање и дистрибуција воде – сакупљање, прерада, односно пречишћавање воде и испорука воде корисницима за пиће

и друге потребе, водоводном мрежом до мерног инструмента потрошача.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ако се сирова бунарска вода, коју ЈП „Боговина“ из Бора испоручује дистрибутеру ради хлорисања и дистрибуције крајњим потрошачима, сматра водом за пиће у складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, у том случају промет овог добра опорезује се по посебној стопи од 8%. У супротном, овај промет опорезује се по пореској стопи ПДВ од 18%.

8. Порески третман првог преноса права располагања на апартманима, као економски дељивим целинама у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, као и остваривање права на рефундацију ПДВ по основу куповине апартмана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0482/2008-04 од 18.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 7) Закона прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредби члана 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04), новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају се објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, док се економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др.) сматрају делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана, који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

У складу с одредбом члана 23. став 2. тачка 14) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се први пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима (у даљем тексту: стан).

Према одредби члана 3. Закона о становању („Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... 101/05), станом, у смислу овог закона, сматра се једна или више просторија намењених и подобних за становање, које, по правилу, чине једну грађевинску целину и имају засебан улаз.

Сагласно наведеном, обвезник ПДВ који, уз накнаду, врши први пренос права располагања на стану, укључујући и стан назван апартманом, дужан је да по том основу обрачуна ПДВ по пореској стопи од 8% на основицу утврђену у складу с одредбама члана 17. Закона и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

Министарство финансија напомиње да право на рефундацију ПДВ купца првог стана, па и стана названог апартманом, може да се оствари у складу с одредбама члана 56а Закона, члана 29. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 61/07) и члана 10а Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05 и 63/07).

9. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ на накнаду за промет услуге преузимања гаранције

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-848/2006-04 од 17.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 25. став 1. тачка 4) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа у промету новца и капитала, и то код: преузимања обавеза, гаранција и других средстава обезбеђења, укључујући посредовање.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ депонује новчана средства код пословне банке у циљу преузимања гаранције из уговора о кредиту који је са том пословном банком закључило друго лице, и по том основу остварује накнаду од примаоца кредита, ради се о промету услуге за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

10. Да ли се премија за млеко коју произвођач млека, преко прерађивача млека, остварује од Министарства пољопривреде,

шумарства и водопривреде, урачунава у основицу за обрачун ПДВ за промет млека који врши произвођач?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-444/2008-04 од 17.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У складу са наведеним законским одредбама, у основицу за обрачун ПДВ за промет млека који врши произвођач млека урачунава се и износ премије за млеко, без ПДВ, а који произвођач млека, преко прерађивача млека, остварује од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, с обзиром да су ова новчана средства непосредно повезана са ценом млека и да представљају део накнаде за промет овог добра.

11. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ увоза постројења за рециклирање и обраду електричног и електронског отпада

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-360/2008-04 од 17.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Увозом добара, у складу с одредбом члана 7. Закона, сматра се сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

- 4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;
- 5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;
- 6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;
- 7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка б) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу са наведеним одредбама Закона, на увоз постројења за рециклирање и обраду електричног и електронског отпада, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз овог добра одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

При томе, Министарство финансија напомиње да обвезник ПДВ има право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара, уз испуњење услова прописаних одредбама члана 28. Закона. Ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, обвезник има право на повраћај разлике, односно признавање разлике као пореског кредита, у складу са одредбама члана 52. Закона и одредбама чл. 2-4. Правилника о поступку остваривања права на повраћај ПДВ и о начину и поступку рефакције и рефундације ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04, 65/05 и 63/07).

12. Порески третман промета без накнаде услуга техничког прегледа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-671/2008-04 од 17.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши

у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Са прометом уз накнаду, у складу с одредбом члана 5. став 4. тачка 3) Закона, сматра се свако друго пружање услуга без накнаде.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Сагласно наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ пружа услугу техничког прегледа без накнаде, ради се о промету услуга за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ. У том случају, основицу за обрачун ПДВ, према одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, чини цена коштања те или сличне услуге, без ПДВ, у моменту извршења промета услуге. Ценом коштања наведене услуге сматра се износ укупних трошкова које обвезник ПДВ – пружалац услуге техничког прегледа има по основу пружања ове услуге.

13. Порески третман промета услуге рекламирања страног лица путем личног контакта на терену са потенцијалним примаоцима услуга које пружа то лице, као и услуге истраживања тржишта у оквиру које се врши прикупљање података, систематизовање прикупљених података и презентовање истих наручиоцу услуге – страном лицу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0652/2008-04 од 17.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ

испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбама члана 12. став 3. тачка 4) подтач. (4) и (8) Закона прописано је да се, изузетно од одредаба члана 12. ст. 1. и 2. Закона, местом промета услуга сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама у области економске пропаганде и услугама обраде података и уступања информација.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ пружа страном лицу (лицу које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу) услугу рекламирања путем личног контакта на терену са потенцијалним примаоцима услуга које пружа то лице, као и услугу истраживања тржишта у оквиру које се врши прикупљање података, систематизовање прикупљених података и презентовање истих наручиоцу услуге – страном лицу, местом промета ових услуга сматра се иностранство. Према томе, на накнаду за промет предметних услуга не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, а обвезник ПДВ који пружа ове услуге има право на одбитак претходног пореза по том основу.

При томе, Министарство финансија напомиње да чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореских обавеза у сваком конкретном случају утврђује и цени надлежни порески орган, у складу са начелима утврђеним прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

14. Утврђивање основице за обрачунавање ПДВ обвезника ПДВ који врши промет услуга превоза лица на линијама „Интегрисаног тарифног система – ИТС“ и линијама „Ластиног тарифног система – ЛТС“ у оквиру јавног градског превоза путника у Београду, при чему се накнада за промет услуга превоза наплаћује путем продаје обједињене маркице за јавни превоз путника у Београду од стране обвезника ПДВ – СП „Ласта“ а. д.

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0069/2008-04 од 14.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Сагласно одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом става 3. тачка 2) истог члана Закона, основица не садржи износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

Одредбом члана 46. став 1. Закона прописано је да је обвезник дужан да, ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ, води евиденцију која обезбеђује вршење контроле.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 67/05, у даљем тексту: Правилник о евиденцији), обвезник је дужан да, сагласно члану 46. став 1. Закона, ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ, води евиденцију о промету добара и услуга на начин који омогућава контролу обрачунавања и плаћања ПДВ у сваком пореском периоду.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – СП „Ласта“ а. д. врши продају обједињене маркице за јавни превоз путника у Београду, при чему је у продајној вредности, тј. јединственој цени обједињене маркице садржана накнада и припадајући износ ПДВ за промет услуга превоза лица на линијама „Интегрисаног тарифног система – ИТС“ и линијама „Ластиног тарифног система – ЛТС“ а. д. у оквиру јавног градског превоза путника у Београду које, поред обвезника ПДВ – „Ласта“ а. д. пружају и други превозници – учесници „Интегрисаног тарифног система – ИТС“, у основицу за обрачунавање ПДВ СП „Ласта“ а. д. у коју није укључен ПДВ, не урачунава се износ (накнада са припадајућим ПДВ) који овај обвезник ПДВ преноси на подрачун „Интегрисаног тарифног система – ИТС“ Дирекције за јавни превоз града Београда. Наиме, у конкретном случају ради се о новчаним средствима која СП „Ласта“ а. д. фактички наплаћује у име и за рачун Дирекције за јавни превоз града Београда, а која тако добијена новчана средства даље преноси другим превозницима – учесницима „Интегрисаног тарифног система – ИТС“. У рачуну који, при продаји обједињене маркице, издаје обвезник ПДВ – СП „Ласта“ а. д., у складу са чланом 42. Закона, исказује се, између осталог, износ основице (накнада за промет услуга превоза које пружају сви превозници), пореска стопа која се примењује и износ ПДВ који је обрачунат на ту основицу, а у пореској пријави (Образац ПППДВ) коју обвезник ПДВ – СП „Ласта“ а. д. подноси за порески период исказују се подаци о промету услуге превоза коју пружа овај обвезник ПДВ, и то: податак о износу накнаде, без ПДВ, и податак о износу обрачунатог ПДВ. Поред тога, евиденција коју је обвезник ПДВ – СП „Ласта“ а. д.

дужан да води у складу с одредбом члана 46. став 1. Закона и одредбама Правилника о евиденцији, за сваки порески период, мора да садржи, између осталог, и податке о износима новчаних средстава која овај обвезник ПДВ преноси Дирекцији за јавни превоз града Београда.

Министарство финансија напомиње да на накнаду за промет услуге превоза путника у Београду коју од Дирекције за јавни превоз града Београда остваре обвезници ПДВ – учесници „Интегрисаног тарифног система – ИТС“, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом.

15. Порески третман промета стана уз накнаду који врши обвезник ПДВ, при чему је предметни стан изграђен на таванском простору стеченом од физичког лица на које гласи решење о одобрењу за изградњу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-136/2008-04 од 7.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих

целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године.

Економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др.), у складу са ставом 2. члана 2. Правилника, сматрају се делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана, који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, када обвезник ПДВ изврши промет стана изграђеног на таванском простору, при чему је тај тавански простор стекао од физичког лица на које гласи решење о одобрењу за изградњу предметног стана, у том случају ради се о првом преносу права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту у делу новостворене вредности стана од стране обвезника ПДВ, а за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ по пореској стопи од 8%.

На пренос права својине уз накнаду на стану, односно делу стана, за који не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, плаћа се порез на пренос апсолутних права у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 61/07, у даљем тексту: Закон о порезима на имовину).

Сагласно наведеном, промет стана уз накнаду, који врши обвезник ПДВ, изграђеног на таванском простору који је обвезник ПДВ стекао од физичког лица на које гласи решење о одобрењу за изградњу, опорезује се делом ПДВ, као први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту, а делом порезом на пренос апсолутних права који се плаћа у складу са Законом о порезима на имовину. У овом случају, основица за обрачун ПДВ утврђује се тако што се на укупан износ накнаде (без пореза), коју обвезник ПДВ прима или треба да прими, примени проценат учешћа вредности дела новоизграђеног грађевинског објекта, као

новостворене вредности од стране обвезника ПДВ, у укупној вредности тог објекта. Пренос права својине на делу објекта за који не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ опорезује се порезом на пренос апсолутних права.

Министарство финансија напомиње да када се ради о преносу права својине на непокретности, односно делу непокретности, са или без накнаде, који се опорезује порезом на пренос апсолутних права, односно порезом на наслеђе и поклон, у складу с одредбама Закона о порезима на имовину, упис права на непокретности у земљишним, катастарских и другим јавним књигама, сходно одредби члана 38а овог закона, не може се извршити без доказа о плаћеном порезу на пренос апсолутних права, односно о плаћеном порезу на наслеђе и поклон. Међутим, када се ради о првом преносу права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру тог објекта, односно делу објекта, који се опорезује ПДВ, у том случају, за упис права на непокретности у земљишним, катастарским и другим јавним књигама обезбеђује се доказ да за овај пренос не постоји обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права, односно пореза на наслеђе и поклон. Наведени доказ издаје надлежни порески орган – организациона јединица ПУ на чијем се подручју налази непокретност.

16. Обрачунавање и плаћање пореза на додату вредност на накнаду за издавање дозвола за спортски риболов који корисник рибарског подручја издаје физичким лицима која се баве спортским риболовом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-40/2008-04 од 6.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом става 2. истог члана Закона прописано је да се у основицу урачунавају и:

1) акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;

2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – корисник рибарског подручја Србије, издаје дозволе за спортски риболов физичким лицима, ради се о промету услуге за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини укупан износ накнаде, без ПДВ, коју обвезник ПДВ прима или треба да прими за издавање дозвола за спортски риболов, укључујући и све споредне трошкове које зарачунава физичким лицима којима издаје ове дозволе.

17. Порески третман промета услуге уступања играча, у конкретном случају фудбалера, на неодређено време, од стране обвезника

ПДВ – српског фудбалског клуба фудбалском клубу из иностранства, на основу тзв. уговора о трансферу професионалног фудбалера

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-10/2008-04 од 5.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Према одредби члана 17. став 1. Закона, пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуге уступања играча, у конкретном случају фудбалера, на неодређено време, од стране обвезника ПДВ – српског фудбалског

клуба фудбалском клубу из иностранства, на основу тзв. уговора о трансферу професионалног фудбалера, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%, имајући у виду да је место промета ове услуге територија Републике Србије, а да се, према мишљењу Министарства финансија, не ради о промету услуге из члана 25. став 2. тачка 19) Закона.

18. Примена пореске стопе ПДВ на промет услуга смештаја и исхране

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-563/2008-04 од 3.3.2008. год.)

Према одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (члан 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Ставом 2. тачка 11) истог члана Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет услуга смештаја у хотелима, мотелима, одмаралиштима, домовима и камповима.

Према одредби члана 11. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04 ... 65/05), који се примењивао закључно са 8. јулом 2007. године, услугом смештаја у хотелима, мотелима, домовима и камповима, у смислу члана 23. став 2. тачка

11) Закона, сматрала се само услуга преноћишта у овим објектима, који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује обављање туристичке и угоститељске делатности, док се према истој одредби Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04 ... 63/07, у даљем тексту: Правилник), који се примењује од 9. јула 2007. године, услугом смештаја у хотелима, мотелима, одмаралиштима, домовима и камповима, у смислу члана 23. став 2. тачка 11) Закона, сматра услуга преноћишта у хотелима, мотелима и камповима, који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам, као и услуга преноћишта у одмаралиштима и домовима.

Ако се уз услугу смештаја пружа и услуга конзумације јела и пића на лицу места (ноћење са доручком, полупансион, пансион и сл.), посебна стопа се примењује само на услугу смештаја (преноћишта). У том случају, обвезник је дужан да у рачуну посебно искаже накнаду за услугу смештаја, а посебно накнаду за услугу јела и пића на лицу места (ст. 2. и 3. истог члана Правилника).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет услуга смештаја (преноћишта) у хотелима, мотелима и камповима, који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам, као и на промет услуга преноћишта у одмаралиштима и домовима, примењује се посебна стопа ПДВ од 8%. Промет услуга смештаја у осталим објектима, као и промет услуге конзумације јела и пића на лицу места, тј. услуге исхране, опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%.

19. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ увоза два комплекта психодијагностичког система (ЦРД1, ЦРД2, ЦРД3 и ЦРД4) и „Smart speed“ електронског система за ултразвучно мерење са 10 капија и једне контактне струњаче, који је намењен за мерења

биомоторичких способности деце и спортиста, које Олимпијски комитет Србије купује у иностранству из средстава добијених од Међународног олимпијског комитета и Олимпијске солидарности Међународног олимпијског комитета из Лозане (Швајцарска)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0452/2008-04 од 3.3.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

У складу с одредбом члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и старне хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Сагласно одредби члана 3. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, увоз робе и услуга по основу донације и хуманитарне помоћи, као и увоз робе и услуга који се купују из средстава добијених од донације и хуманитарне помоћи и из средстава ост-

варених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права, је слободан.

Одредбом члана 4. став 1. истог закона прописано је да се роба, у смислу овог закона, може увозити ако испуњава услове прописане за стављање у промет, односно за употребу на домаћем тржишту, а услуге у складу са домаћим прописима и међународним уговорима.

Одредбом члана 6. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописани су услови које прималац донације мора да испуњава како би роба која је предмет донације била ослобођена плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације. У ту сврху, уз захтев за ослобођење, царинарници се, између осталог, прилаже и изјава донатора из које се види да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и изјава да ће роба бити употребљена у хуманитарне, научне, просветне, културне, спортске, верске, уметничке сврхе и сл.

У складу са наведеним законским одредбама, на увоз два комплекта психодијагностичког система (ЦРД1, ЦРД2, ЦРД3 и ЦРД4) и „Smart speed“ електронског система за ултразвучно мерење са 10 капија и једне контактне струњаче, који је намењен за мерења биомоторичких способности деце и спортиста, које Олимпијски комитет Србије купује у иностранству из средстава добијених од Међународног олимпијског комитета и Олимпијске солидарности Међународног олимпијског комитета из Лозане (Швајцарска), ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу са поменутиим законом спроводи надлежни царински орган.

20. Право на одбитак претходног пореза обвезника ПДВ – ЈКП „Градске тржнице“ по основу набавке добара и услуга која се односи на изградњу грађевинског објекта, у конкретном случају

микро пијаце, при чему решење о одобрењу за изградњу овог објекта гласи на град Крагујевац, као и испоруке овог објекта од стране обвезника ПДВ – ЈКП „Градске тржнице“ граду Крагујевцу, без накнаде

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-502/2008-04 од 28.2.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима (члан 6. став 3. тачка б) Закона).

Према одредбама става 4. тачка 2) и става 5. истог члана Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се сваки други промет добара без накнаде под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне може одбити у потпуности или сразмерно.

Одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона прописано је да се основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, а у коју није укључен ПДВ.

Сагласно наведеним законским одредбама, а у конкретном случају, када град Крагујевац, као лице на чије је име издато решење о одобрењу за изградњу, на основу закљученог уговора о поверавању послова изградње грађевинског објекта – микро пијаце, повери изградњу тог објекта обвезнику ПДВ – ЈКП „Градске тржнице“, са пореског аспекта, сматра се да обвезник ПДВ – ЈКП „Градске тржнице“ врши граду Крагујевцу промет (испоруку) грађевинског објекта за који постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ у складу са Законом. Наиме, с обзиром да се, према достављеној документацији, испорука овог добра врши без накнаде, основицу за обрачун ПДВ чини цена коштања добра у моменту промета, у коју није укључен ПДВ (моменат завршетка изградње објекта).

Одредбом члана 27. Закона прописано је да је претходни порез износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да, у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона, обвезник може да одбије претходни порез од дуваног ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

Сагласно наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ – ЈКП „Градске тржнице“ има право да по основу набавке добара и услуга за изградњу грађевинског објекта – микро пијаце, ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету – испоручиоца добара, односно пружаоца услуга одбије као претходни порез.

21. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз делова за СРАР апарат за лечење болести поремећаја сна

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-289/2008-04 од 28.2.2008. год.)

1. Чланом 192. став 1. тачка 14) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 62/06) прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина грађани на специфичну опрему, уређаје и инструменте за здравство и на резервне делове и потрошни материјал за коришћење те опреме, за личну употребу, који се не производе у Србији, уколико, сагласно одредбама члана 258. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 25/07 и 80/07), корисник повластице царинском органу поднесе следећу документацију:

1) потврду здравствене установе којом се доказује да се специфична опрема, уређаји и инструменти, резервни делови и потрошни материјал за коришћење те опреме увозе за личну употребу;

2) потврду Привредне коморе Србије да се роба која се увози не производи у земљи.

Право на ослобођење од плаћања увозних дажбина остварује се на надлежној царинарници уз подношење наведене документације, што ће царински орган ценити у сваком конкретном случају.

2. Према одредби члана 26. тачка 7) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07), ПДВ се не плаћа на увоз добара за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка 6) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу са наведеном законском одредбом, на увоз делова за СРАР апарат за лечење болести поремећаја сна, ПДВ се не обрачунава и не плаћа уколико су испуњени услови из члана 192. став 1. тачка 14) Царинског закона.

22. Порески третман услуга посредовања код промета добара која се из иностранства испоручују кућима ван територије Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-470/2008-04 од 28.2.2008. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице (члан 12. ст. 1. и 2. Закона).

Према одредби става 4. члана 12. Закона, место промета услуга посредовања, осим услуга посредовања из става 3. тачка 4) подтачка (11) овог члана (услуге посредовања приликом пружања услуга за које се место промета утврђује према месту примаоца услуге), одређује се према месту промета добара и услуга који је предмет посредовања.

Место промета добара, сагласно одредби члана 11. став 1. тачка 1) Закона, је место у којем се добро налази у тренутку слања или превоза до примаоца или, по његовом налогу, до трећег лица, ако добро шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по његово налогу.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ врши промет услуге посредовања код промета добара која се из иностранства испоручују лицима ван територије Републике Србије, у том случају на накнаду за промет ове услуге не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, имајући у виду да место промета добара за који је пружена услуга посредовања, а самим тим и место промета услуге посредовања, није на територији Републике Србије.

23. Право на рефундацију ПДВ кућу првог стана у случају када је уговор о купопродаји стана оверен пре 8. јула 2007. године, а анекс овог уговора од 8. јула 2007. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-448/2008-04 од 28.2.2008. год.)

Одредбом члана 56. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да право на рефундацију ПДВ

за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Према одредби става 2. истог члана Закона, купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ за стан из става 1. овог члана, под следећим условима:

1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике,

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40m², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15m² по сваком члану који није имао у својини односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана (члан 56а став 3. Закона).

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју, у складу са ставом 3. овог члана, има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 3. овог члана .

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 3. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана (члан 56а став 5. Закона).

Према одредби члана 56а став 6. Закона, право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;

2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;

3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;

4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана и води евиденцију о купцима првог стана и члановима породичних домаћинстава купаца првог стана за које су купци првог стана остварили рефундацију ПДВ, као и о износу остварене рефундације ПДВ (члан 56а ст. 7. и 8. Закона).

Сходно одредби члана 29. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“ бр. 61/07), право на рефундацију ПДВ из члана 22. овог закона (члан 56а Закона) може се остварити само на основу уговора о купопродаји стана овереног после ступања на снагу овог закона, тј. од 8. јула 2007. године.

Сагласно наведеном, у случају када је уговор о купопродаји стана оверен пре 8. јула 2007. године, а анекс тог уговора од 8. јула 2007. године, купац првог стана нема право на рефундацију ПДВ, с обзиром да је основни уговор о купопродаји стана оверен пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“ бр. 61/07), тј. пре 8. јула 2007. године.

24. Обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ приликом расподеле трошкова за електричну енергију, воду и одржавање пословне зграде, у ситуацији када рачуни за промет ових добара и услуга гласе на холдинг, а корисници наведених добара и услуга су, осим холдинга, још дванаест зависних предузећа која послују у истој пословној згради и која заједно са холдингом деле наведене трошкове по кључу који је усвојио управни одбор холдинга, при чему су сва ова лица власници делова исте пословне зграде, као и право на одбитак претходног пореза обрачунатог од стране испоручилаца наведених добара, односно пружалаца услуга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1434/2007-04 од 26.2.2008. год.)

Сагласно одредби члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сходно наведеној законској одредби, када холдинг са још дванаест зависних предузећа заједнички користи исту пословну зграду, при чему рачуни за електричну енергију, воду и услуге у оквиру одржавања пословне зграде гласе на холдинг, а према одлуци управног одбора холдинга предметне трошкове сноси сви корисници пословне зграде сразмерно проценту коришћења, при чему су сва ова лица власници делова исте пословне зграде, на новчани износ који холдинг потражују по овом основу од осталих предузећа са којима заједнички користи пословну зграду, не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, с обзиром да се не ради о накнади за промет који је предмет опорезивања ПДВ. У овом случају, за тзв. префактурисање предметних трошкова не издаје се рачун из члана 42. Закона.

Сагласно одредби члана 27. Закона, претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу с овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана (став 4. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, у случају када холдинг са још дванаест зависних предузећа заједнички користи исту пословну зграду, при чему рачуни за електричну енергију, воду и услуге у оквиру одржавања пословне зграде гласе на холдинг, а према одлуци управног одбора холдинга предметне трошкове сnose сви корисници пословне зграде сразмерно проценту коришћења, при чему су сва ова лица власници делова исте пословне зграде, право на одбитак претходног пореза обрачунаог и у рачуну исказаног од стране претходних учесника у промету за промет електричне енергије, воде и услуга у оквиру одржавања пословне зграде, може да оствари само холдинг, и то у делу ПДВ који је обрачунаог на припадајући део накнаде за промет наведених добара и услуга које користи холдинг.

Министарство финансија напомиње да у евиденцији коју је холдинг дужан да води у складу с одредбом члана 46. Закона и одредбама Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 107/04 и 67/05), уносе се подаци који се односе на део трошкова који припада холдингу.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Исказивање трансферних цена међу повезаним лицима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00036/2008-04 од 25.3.2008. год.)

1. По члану 59. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), трансферном ценом сматра се цена настала у вези са трансакцијама средствима или стварањем обавеза међу повезаним лицима.

Обвезник је дужан да трансакције из члана 59. став 1. овог закона посебно прикаже у свом пореском билансу, као и да, заједно са тим трансакцијама, у пореском билансу посебно прикаже вредност истих трансакција по ценама које би се оствариле на тржишту таквих или сличних трансакција да се није радило о повезаним лицима (принцип „ван дохвата руке“).

То значи да је обвезник дужан да податке о односу са повезаним лицима искаже и у случају када не постоји разлика између трансферних и тржишних цена, односно када трансферне цене („на дохват руке“) одговарају тржишним ценама („ван дохвата руке“). И у том случају, у порески биланс обвезника уносе се трансферне и тржишне цене ових трансакција, при чему, уколико се ради о истом износу цена, нема ни корекције пореске основице у пореском билансу (разлика обрачунатих трошкова, односно прихода једнака је нули).

Код утврђивања цене трансакције по принципу „ван дохвата руке“ користе се упоредиве цене на тржишту, а кад то није могуће, метода коштања увећана за уобичајену зараду или метода препродајне цене.

Упоредива цена на тржишту је конкретно утврђена цена истих или сличних добара или услуга између продавца и купца, односно између извршиоца и корисника услуге, који нису повезана лица у смислу Закона, у исто или приближно исто време када је остварена трансакција међу повезаним лицима (члан 5. став 2. Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа – „Сл. гласник РС“, бр. 139/04).

Уколико се на овај начин може утврдити више упоредивих цена на тржишту, које се знатно разликују, као упоредива цена на тржишту узима се најнижа успостављена цена.

При упоређивању цена истих или сличних трансакција, Министарство финансија сматра да, у складу са Законом и Правилником, као и са начелом фактицитета – економске суштине у утврђивању пореских чињеница, треба имати у виду и све друге околности, односно услове под којима су формиране одговарајуће цене које се упоређују (смањење или повећање цене трансакције због нпр: рокова плаћања, квалитета, посебне гаранције, датих јемстава, додатних сервисних услуга, количинског рабата, начина дистрибуције и сл.), како би се могли упоређивати исти или слични услови формирања цене на тржишту и цене према повезаном лицу, истих или сличних добара или услуга у исто или приближно исто време. Све наведене и друге околности које утичу на формирање цене трансакције обвезник треба да докаже подношењем одговарајуће ваљане документације, коју порески орган проверава у поступку пореске контроле, утврђујући, у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација, а на основу свих података и информација које су од значаја, стварно чињенично стање.

Генерално, уколико је цена између повезаних лица формирана на начин да представља уобичајену цену истих или сличних добара у исто или приближно исто време и под сличним или истим околностима, односно условима утврђивања (у конкретном случају, за одговарајући значајно велики и стварно остварени обим куповине, дат додатни количински рабат), при чему се таква цена, са додатним количинским рабатом, примењује у складу са усвојеном пословном политиком која важи и за све друге потенцијалне купце (било повезана или неповезана лица), а на основу прибављене и поднете одговарајуће документације и према стварном чињеничном стању, не постоје сагледива значајна одступања у односу на реално утврдиве тржишне цене таквих облика и обима трансакција (или у односу на сличне величине трансакција), Министарство финансија сматра да тако утврђене цене трансакција суштински немају карактер цена „ван дохвата руке“, односно да под тим околностима не постоји Законом предвиђени разлог за корекцију тих цена.

2. За утврђивање опорезиве добити обвезника признају се расходи, односно приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода, односно прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (чл. 7. и 23. Закона).

Према томе, корекција свих расхода и прихода, који се на начин прописан Законом, а не у износима утврђеним рачуноводственим прописима, признају у пореском билансу, врши се приликом утврђивања опорезиве добити обвезника, односно у пореском билансу (Образац ПБ 1), који се подноси за одговарајући порески период.

И у случају евентуалне корекције расхода и прихода по основу трансферних цена, корекција добити или губитка из биланса успеха се, у складу са Законом и Правилником, врши у пореском билансу обвезника пореза на добит предузећа приликом

подношења пореског биланса и пореске пријаве за одговарајући порески период (на одговарајућим позицијама Обрасца ПБ 1), а не појединачно за сваку трансакцију.

2. Право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа у случају када се ради о набавци калупа за израду затварача за амбалажу као саставном делу машинске опреме за производњу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01335/2007-04 од 21.3.2008. год.)

По члану 48. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон), обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје се право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

У складу са ставом 5. члана 48. Закона, основним средствима за која се признаје право на порески кредит из члана 48. Закона не сматрају се, између осталог, ни алат и инвентар са калкулативним отписом.

Према томе, уколико се ради о класичном алату (нпр. универзални, специјални и остали алат за сервисирање, одржавање и оправку и сл.), који се, у складу са прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ и усвојеним рачуноводственим политикама обвезника исказује као основно средство, односно опрема и калкулативно отписује (алат са калкулативним отписом), та основна средства не сматрају се основним средствима за која се признаје право на порески кредит из члана 48. Закона.

Када је реч о опреми, односно оруђу за рад, а које се, према наводима пореског обвезника, непосредно користи за обављање регистроване делатности обвезника – производња амбалаже (конкретно, калупу за израду производа – затварача за амбалажу, као саставном делу машинске опреме за производњу, који се прикључује зависно од израде појединачног производа), Министарство финансија сматра да се, у смислу Закона, остварује право на порески кредит из члана 48. Закона, јер по својој економској суштини ради се о набавци средства неопходног за процес производње (у смислу производне опреме), а не о алату као тзв. ситном инвентару, односно секундарној опреми посебне намене.

Пореска управа, у сваком конкретном случају, у поступку пореске контроле, у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација, утврђује све неопходне чињенице које су од значаја за тачно обрачунавање пореске обавезе, односно за могућност признавања пореског кредита у складу са Законом.

3. Да ли се расход настао по основу смањења почетно признате фер вредности биолошког средства (основног стада) сматра расходом по основу обезвређења имовине?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00037/2008-04 од 20.3.2008. год.)

Према члану 22в Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), на терет расхода у пореском билансу не признају се расходи настали по основу обезвређења имовине, које се утврђује као разлика између

набавне цене имовине утврђене у складу са овим законом и њене процењене надокнадиве вредности, осим у случају општећења услед више силе.

У складу са Законом, Министарство финансија сматра да се, у конкретном случају, код признавања вредности имовине по методу фер вредности, расход настао по основу смањења почетно признате фер вредности биолошког средства (основног стада), сматра расходом по основу обезвређења имовине, који се не признаје сагласно члану 22в Закона.

4. Да ли расходи за исплату бонуса запосленима имају третман порески признатих расхода у складу са Законом о порезу на добит предузећа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00042/2008-04 од 20.3.2008. год.)

Према МРС 19 – Примања запослених, краткорочна примања запослених „су примања запослених (осим отпремнина) која доспевају у потпуности у року од 12 месеци након завршетка периода у коме су запослени пружали релевантне услуге“. Краткорочна примања запослених, према наведеном МРС, укључују и бонусе по основу бонус планова. Остала дугорочна примања запослених укључују, између осталог, „одложену надокнаду за извршене услуге од стране запослених, која доспева у року од 12 месеци или више од краја периода у коме је зарађена“. Бонуси и одложене надокнаде запосленим, утврђени у складу са МРС 19, признају се као расход у финансијским извештајима.

По члану 9. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), трошкови зара-

да, односно плата, признају се у износу обрачунатом на терет пословних расхода.

Министарство финансија, такође, напомиње да према МРС 37 – Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, када се други стандарди, укључујући и МРС 19, баве одређеном врстом резервисања, потенцијалном обавезом или потенцијалном имовином, ентитет (обвезник) примењује тај стандард уместо овог стандарда.

Према наведеном, уколико обвезник искаже расход који са становишта релевантних прописа представља трошак зараде и као такав се у књиговодству, у складу са прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ, евидентира на рачунима групе 52 – Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (са исплатом планираном у складу са МРС 19, односно применом стандарда МРС 19, а не неког другог стандарда, и према утврђеној пословној политици), Министарство сматра да се, сагласно члану 9. Закона, ови расходи признају и у пореском билансу, имајући у виду да се Законом не условљава признавање трошкова зарада које се обрачунавају и плаћају у складу са МРС 19, већ насупрот они се признају у износу обрачунатом на терет пословних расхода.

5. Признавање права на порески кредит за улагања у основна средства када Јавно предузеће за склоништа изврши улагања у изградњу пословног простора надзиђивањем и доградњом склоништа у циљу обављања делатности изнајмљивања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00051/2008-04 од 19.3.2008. год.)

У складу са чланом 1. став 1. тачка б) Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тек-

сту: Закон), порески обвезник је предузеће организовано, између осталог, и као јавно предузеће.

Одлуком о оснивању Јавног предузећа за склоништа („Сл. гласник РС“, бр. 3/92 ... 112/06, у даљем тексту: Одлука), основано је Јавно предузеће за склоништа (у даљем тексту: Јавно предузеће), за обављање делатности организације, одржавања и техничке контроле јавних и блоковских склоништа. Јавно предузеће обавља делатности у складу са чланом 4. Одлуке, а средства за извршење послова из члана 4. ове одлуке, Јавно предузеће обезбеђује из закупине за коришћење склоништа у миру делатношћу Јавног предузећа и других извора, у складу са законом (члан 5. Одлуке).

Према члану 4. Одлуке, Јавно предузеће управља склоништима као својином Републике Србије, и врши припрему и покреће поступак за укњижење права својине на јавним и блоковским склоништима, на име Републике Србије и својих права управљања и коришћења, према евиденцији јавних и блоковских склоништа.

Одредбом члана 48. Закона прописано је да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања (40% за мала предузећа), с тим што не може бити већи од 50% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање (70% за мала предузећа). Право на порески кредит за улагања извршена у одређеном пореском периоду признаје се и по основу изградње основног средства у сопственој режији (евидентираним као основно средство у власништву обвезника) које служи за обављање делатности.

У конкретном случају, обвезник (Јавно предузеће) је извршио улагања у изградњу пословног простора (изградњом у сопственој режији), надзиђивањем и доградњом склоништа, у

циљу обављања делатности изнајмљивања (коју, између осталих делатности, обавља у складу са чланом 4. Одлуке), тако изграђеног пословног простора, а ради стицања средстава за извршење послова (сагласно члану 5. став 3. Одлуке).

Према томе, уколико се, имајући у виду члан 4. Одлуке, ради о улагањима у изградњу основног средства – пословног простора, тако што се врши надзиђивање и доградња јавних и блоковских склоништа на којима обвезник има само право управљања и коришћења, а не и право својине (улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми), Министарство финансија сматра да за таква улагања обвезник нема право на порески кредит по члану 48. Закона.

6. Да ли се плаћа порез по одбитку у случају када страна фирма – нерезидент пружа услуге ангажовања својих радника за потребе рада на градилиштима на којима радове изводи резидентно правно лице и по том основу остварује приход од резидентног правног лица?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00044/2008-04 од 17.3.2008. год.)

Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника, по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У конкретном случају, нерезидентни обвезник (правно лице) који, у складу са законом, пружа услуге ангажовања својих радника (физичких и помоћних) за потребе рада на градилиштима на којима радове изводи резидентно правно лице и по том основу остварује приход од резидентног правног лица, није обвезник пореза по одбитку у складу са Законом, с обзиром да тако остварен приход нерезидентног обвезника није опорезив према одредби члана 40 Закона.

7. Признавање права на порески кредит у 2007. години за улагања у основна средства извршена у 2002. и 2003. години

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00048/2008-04 од 4.3.2008. год.)

Одредбом члана 48. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања (40% за мала предузећа), с тим што не може бити већи од 50% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање (70% за мала предузећа).

Порески кредит је износ за који се умањује обрачунати порез на добит у пореском периоду за који се порески кредит може применити.

Према томе, за признавање овог пореског кредита, између осталог, од одлучујућег утицаја је чињеница да је улагање у средства обвезника извршено у пореском периоду за који се, у складу са

Законом, а уз подношење Обрасца ПК, и умањује порез на добит тог пореског периода.

Стога, Министарство финансија сматра да за улагања у основна средства извршена у 2002. и 2003. години, обвезник нема право да накнадно користи порески кредит из члана 48. Закона у 2007. години, односно да се за улагања из 2002. и 2003. године (извршена у претходним пореским периодима), која нису као таква исказана у тим пореским периодима, не може умањити порез на добит у каснијем пореском периоду (конкретно у 2007. години).

Међутим, за улагања у основна средства извршена у 2007. години, обвезнику се, у складу са Законом, признаје (уз подношење Обрасца ПК) право на порески кредит у тој години.

8. Шта се сматра улагањем у сопствену регистровану делатност у смислу члана 48. Закона о порезу на добит предузећа?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00041/2008-04 од 3.3.2008. год.)

Чланом 48. став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагање у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања (40% за мала предузећа), с тим што не може бити већи од 50% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање (70% за мала предузећа).

Одредбом члана 6. став 1. тачка 8) Закона о регистрацији привредних субјеката („Сл. гласник РС“, бр. 55/04 и 61/05) прописано је да Регистар садржи шифру и опис претежне делат-

ности, а чланом 5. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04), да привредно друштво може обављати све законом дозвољене делатности.

Министарство финансија сматра да се, у смислу члана 48. Закона, улагањем у сопствену регистровану делатности не сматра само улагање у претежну делатност, која се једина може назначити у регистрационој пријави и регистровати у Регистру, већ и улагање у друге делатности које је обвезник навео у свом оснивачком акту, као делатности које обавља.

Према томе, право на порески кредит из члана 48. Закона признаје се обвезнику у години у којој је извршено улагање у куповину некретнине као основног средства у свом власништву (евидентирани у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ на одговарајућем рачуну у групи 02), која му служи за обављање делатности (изнајмљивање некретнина, у конкретном случају), уколико је та делатност (изнајмљивање некретнина – подгрупа делатности 70200) регистрована односно наведена у оснивачком акту (обвезника) као делатност коју обвезник обавља.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Право на ослобођење од пореза на пренос права својине на стану физичком лицу које први стан стиче по основу решења о досуђењу непокретности продате на лицитацији у извршном поступку, које је постало правоснажно 10. децембра 2007. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-708/2008-04 од 26.3.2008. год.)

Према одредби члана 31а став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... и 61/07, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради физичком лицу које купује први стан, за површину која за кушца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану, под условом да:

- 1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;
- 2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први

стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Одредбом члана 31б Закона прописано је да надлежни порески орган води евиденцију о уговорима о купопродаји станова за које је тај орган утврдио право на пореско ослобођење у складу са одредбама члана 31б став 1. и члана 31а Закона, о износима пореза на пренос апсолутних права који због тога нису наплаћени на територији јединице локалне самоуправе, о кушцима првог стана и о члановима њиховог породичног домаћинства за које је то право искоришћено.

Сходно одредби члана 25. ст. 1. и 5. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права (када се пренос врши по основу уговора о купопродаји) је продавац, односно преносилац права, а у случају када се право својине преноси на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа обвезник је лице на које се преноси апсолутно право.

Према одредби члана 36. став 2. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права, за сврху остваривања права на пореско ослобођење из члана 31а Закона, уз документацију потребну за утврђивање пореске обавезе, подноси и оверену изјаву купца да купује први стан за себе, односно за себе и одређене чланове његовог породичног домаћинства, као и друге доказе из којих произлази да су испуњени услови за ослобођење по том основу које му је пружио купац првог стана.

Према одредби члана 27. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), право на пореско ослобођење по основу куповине првог стана може се остварити само на основу уговора о купопродаји првог стана овереног после ступања на снагу тог закона.

С тим у вези, Министарство финансија сматра да нема законског основа да се оствари право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана када физичко лице право својине на стану стиче по основу правоснажне судске одлуке у извршном поступку – решења о

досуђењу непокретности том купцу као најповољнијем понудиоцу на лицитацији.

2. Могућност ослобођења од пореза на пренос апсолутних права на пренос права својине на стану физичком лицу које купује први стан на основу уговора о купопродаји који је оверен 45 дана пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00685/2008-04 од 18.3.2008. год.)

Ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права код преноса права својине на стану физичком лицу које купује први стан уведено је Законом о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“ бр. 61/07 од 30. јуна 2007. године), који је ступио на снагу осмог дана од дана објављивања тј. 8. јула 2007. године.

Према одредби члана 27. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину, право на пореско ослобођење по основу куповине првог стана може се остварити само на основу уговора о купопродаји првог стана овереног после ступања на снагу тог закона.

Дакле, нема законског основа да се оствари право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права на пренос права својине на стану физичком лицу које купује први стан на основу уговора о купопродаји који је оверен, како се у допису наводи, 45 дана пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07).

3. Постојање права на пореско ослобођење по основу уговора о доживотном издржавању, овереним пред општинским судом 1993. године, када уговор о доживотном издржавању закључе отац као

прималац издржавања и син као давалац издржавања, а накнаду за доживотно издржавање чини пренос права својине на непокретности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00542/2008-04 од 29.2.2008. год.)

Одредбом члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04 и 61/07, у даљем тексту: Закон), а у вези са одредбом члана 2. став 1. тачка 1) тог закона, прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа на пренос уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

Према одредби члана 31. став 1. тачка б) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се кад се право својине на непокретности преноси на даваоца доживотног издржавања – брачног друга, односно лице које се у односу на примаоца издржавања налази у првом наследном реду, на део непокретности који би давалац издржавања по закону наследио у моменту закључења уговора.

Према одредби члана 25. став 4. Закона, кад се апсолутно право преноси по основу уговора о доживотном издржавању, обвезник пореза је давалац издржавања.

С тим у вези, када уговор о доживотном издржавању закључе отац као прималац издржавања и син као давалац издржавања, при чему накнаду за доживотно издржавање чини пренос права својине на непокретности по том основу са оца на сина, порез на пренос апсолутних права се плаћа на онај део непокретности који син стиче по уговору о доживотном издржавању – који не би по закону наследио у моменту закључења тог уговора.

Дакле, имајући у виду да је, у конкретном случају, решењем општинског суда из 1997. године обустављен поступак

расправљања заоставштине иза пок. оца и констатовано да је пок. отац од лица позваних на наслеђе имао сина који је био давалац издржавања и другог сина, то значи да се порез на пренос апсолутних права плаћа на $\frac{1}{2}$ идеалног дела непокретности коју стиче син који је био давалац издржавања на основу уговора о доживотном издржавању, који део би наследио други син да уговор о доживотном издржавању није закључен.

Утврђивање пореза на пренос апсолутних права је, сходно одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02 ... и 61/07), делатност Пореске управе. То значи да пореску обавезу, односно право на пореско ослобођење (као и обим тог права) утврђује надлежни порески орган на основу пружених доказа, у сваком конкретном случају.

4. Порески третман донација које Удружење жена са Косова и Метохије прими у хуманитарне сврхе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-528/2007-04 од 29.2.2008. год.)

1. Сагласно одредбама чл. 23. до 24а Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 61/07, у даљем тексту: Закон) порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду, односно код преноса који су уподобљени преносима уз накнаду, права која су предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Према томе, на примања без накнаде, што значи и на донације које прими Удружење жена са Косова и Метохије, односно друго лице, не плаћа се порез на пренос апсолутних права.

2. Према одредби члана 14. ст. 1. до 7. Закона, порез на наслеђе и поклон плаћа се на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона (право својине, право плодуживања, право употребе и право становања, право временског коришћења

(тајм-шеринг), право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање, за период дужи од једне године или на неодређено време) које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон.

Порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђе и поклон права на непокретности из члана 2. став 1. тачка б) Закона (право коришћења градског грађевинског, односно јавног грађевинског земљишта или осталог грађевинског земљишта у државној својини, површине преко 10 ари), независно од површине наслеђене или на поклон примљене непокретности.

Порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, уделе у правном лицу, хартије од вредности, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног и друге покретне ствари.

Порез на поклон плаћа се и у случају преноса без накнаде имовине правног лица.

Употребљавано моторно возило, употребљавани пловни објекат, односно употребљавани ваздухоплов, у смислу Закона, јесте моторно возило, пловни објекат, односно ваздухоплов које је најмање једанпут, у складу са прописима, било регистровано, уписано у прописани уписник, односно за које је било издато уверење или потврда о пловидбености, односно дозвола за употребу, на територији Републике Србије.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из члана 14. ст. 1. до 4. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону.

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се новчано примање по основима који су изузети из дохотка за опорезивање, односно на које се плаћа порез у складу са законом којим се уређује опорезивање дохотка грађана.

Према одредби члана 15. ст. 1. и 2. Закона, обвезник пореза на наслеђе и поклон је резидент и нерезидент Републике Србије који наследи или на поклон прими право из члана 14. ст. 1. и 2. Закона на непокретности која се налази на територији Републике Србије.

Обвезник пореза на наслеђе и поклон који наследи или на поклон прими предмет опорезивања из члана 14. став 3. Закона је резидент Републике Србије за предмет који се налази на територији Републике Србије, или у иностранству.

Према томе, када резидент Републике Србије прими на поклон ствар или право које је предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон, односно када нерезидент прими на поклон предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон који се налази на територији Републике Србије, порез на поклон се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на изузимање од плаћања овог пореза, односно на пореско ослобођење.

Одредбом члана 20. Закона прописано је да се порез на наслеђе и поклон не плаћа се на новац, права, односно ствари из члана 14. став 3. Закона, уколико је појединачна тржишна, односно номинална вредност предмета опорезивања, односно његов појединачни износ мањи од 9.000 динара.

Према одредбама члана 21. став 1. тач. 5), 12) и 13) Закона, порез на наслеђе и поклон не плаћа:

– фонд и фондација, на наслеђену или на поклон примљену имовину која служи искључиво за намене за које су фонд и фондација основани;

– прималац донације по међународном уговору који је закључила Република Србија, када је тим уговором уређено да се на добијени новац, ствари или права, неће плаћати порез на поклон;

– се на имовину примљену од Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, односно права на пореско ослобођење, на основу

пружених доказа, у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

5. Порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана чија изградња је започета пре 1.1.2005. године и настављена након тог датума, а уговор о купопродаји непокретности закључен и потписи на њему оверени 30.8.2007. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00040/2008-04 од 27.2.2008. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 61/07, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а Закона).

У Републици Србији је од 1. јануара 2005. године у примени Закон о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... и 61/07) чијом одредбом члана 4. став 3. тачка 7) је, као предмет опорезивања, прописан први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према одредби члана 65. став 3. Закона о порезу на додату вредност, за грађевински објекат чија је изградња у току, а који се испоручује од 1. јануара 2005. године, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године и опорезује у складу са законом којим се уређују порези на имовину.

Према томе, на пренос уз накнаду права својине на делу стана изграђеном до 31. децембра 2004. године порез на пренос апсолутних права се плаћа, осим у случајевима за које је Законом

прописано право на пореско ослобођење, независно од чињенице што се на пренос другог дела конкретног стана – који је изграђен од 1. јануара 2005. године плаћа порез на додату вредност и што је, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, остварено право на рефундацију плаћеног пореза на додату вредност.

Према одредби члана 31а Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради (у даљем тексту: стан) физичком лицу које купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана), за површину која за купца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану (у даљем тексту: одговарајући стан), под условом да:

1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;

2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу члана 31а став 1. Закона, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана.

Ако је површина стана који купац првог стана купује већа од површине одговарајућег стана из члана 31а став 1, порез се плаћа на пренос права својине на разлику површине купљеног и површине одговарајућег стана.

Према одредби члана 31б став 1. Закона право на пореско ослобођење у складу са одредбама члана 31а Закона нема обвезник који право својине на стану преноси:

1) лицу на основу чије прве куповине стана је једном остварено право на рефундацију пореза на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, или на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са одредбама овог става и члана 31а Закона.

2) члану породичног домаћинства купца првог стана за кога је једном остварено право на рефундацију пореза на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, или на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права у складу са одредбама овог става и члана 31а Закона.

Према одредби члана 27. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), који је ступио на снагу 8. јула 2007. године, право на пореско ослобођење у складу са чл. 31а и 31б Закона може се остварити само на основу уговора о купопродаји првог стана овереног после ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину.

Одредбом члана 25. став 1. Закона прописано је да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права на стану по уговору о купопродаји, дужан је да поднесе пореску пријаву, са тачним подацима, у року од 10 дана од дана настанка пореске обавезе, са одговарајућом документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе. Обвезник пореза на пренос апсолутних права, за сврху остваривања права на пореско ослобођење из члана 31а Закона, подноси и оверену изјаву купца да купује први стан за себе, односно за себе и одређене чланове његовог породичног домаћинства, као и друге доказе из којих произлази да су испуњени услови за ослобођење по том основу које му је пружио купац првог стана (члан 3б. ст. 1. и 2. Закона).

Према томе, на пренос стана купцу првог стана по уговору о купопродаји овереног 30.8.2007. године порез на пренос апсолутних права се не плаћа ако су испуњени прописани услови.

Чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе, односно право на пореско ослобођење у сваком конкретном случају цени надлежни порески орган.

6. Да ли се на пренос стана лицу које купује први стан може остварити право на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права, односно да ли купац првог стана може остварити право на рефундацију ПДВ код куповине тог стана, за случај да супружник купца првог стана има стан у власништву „кушљен од наследства“?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00047/2008-04 од 10.2.2008. год.)

- Одредбом члана 168. став 2. Породичног закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/05) уређено да је имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине, односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права његова посебна имовина.

- Према одредби члана 31а став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04 и 61/07, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права се не плаћа на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради (у даљем тексту: стан) физичком лицу које купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана), за површину која за купца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану (у даљем тексту: одговарајући стан), под условом да:

- 1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;

2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Одредбом члана 56а став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице – пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (купац првог стана). Одредбама члана 56а ст. 2. до 6. Закона о ПДВ прописани су услови под којима купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ и обим тог права.

Према томе, право на ослобођење од плаћања пореза на пренос права својине на стану купцу првог стана може да оствари продавац који право својине на стану продаје лицу које, поред осталих прописаних услова, од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога стиче први стан није имало у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије, што значи да није имало, односно нема правно ваљан правни основ за стицање права својине (односно сусвојине) на своје име на стану у Републици Србији, независно од чињенице да је супружник тог лица – купца првог стана власник стана који је, како се у допису наводи, „купљен од наследства“.

Такође, право на рефундацију ПДВ може да оствари купац првог стана који, поред осталих прописаних услова, од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије, што значи да није имао правно ваљан правни основ за стицање права својине (односно сусвојине) на своје име на стану у Републици Србији, независно од чињенице да је супружник тог лица – купца првог стана власник стана који је, како се у допису наводи, "купљен од наследства".

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Порески третман прихода по основу оствареног капиталног добитка од продаје акција које је акционар стекао по основу уговора о поклону учињеног у првом наследном реду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00317/2008-04 од 21.3.2008. год.)

Према одредби члана 72. став 1. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон) порезом на капитални добитак опорезује се приход који, поред осталог, физичко лице – обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду акција и осталих хартија од вредности, ако је том продајом остварен капитални добитак.

Обвезник који је право, удео или хартију од вредности пре продаје држао у свом портфељу пре 24. јануара 1994. године не остварује капитални добитак њиховом продајом.

Капитални добитак представља разлику између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене усклађене према одредбама овог закона (члан 72. став 5. Закона).

Продајном ценом, у смислу одредбе члана 73. став 1. Закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне.

За сврху одређивања капиталног добитка, набавном ценом се сматра цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са овим законом (члан 74. став 1. Закона).

Министарство финансија указује да приходи по основу капиталног добитка које физичко лице (обвезник) оствари продајом хартија од вредности, у конкретном случају акција, које су стечене по основу уговора о поклону учињеног у првом наследном реду, нису предмет пореског ослобођења сагласно одредбама Закона (чл. 72. до 80. Закона).

Имајући у виду наведено, као и да се у конкретном случају ради о стицању акција бестеретним правним послом (без накнаде) – уговором о поклону између крвних сродника у правој линији из првог наследног реда, а да се, сходно члану 74. став 1. Закона, набавном ценом (за сврху одређивања капиталног добитка) сматра цена по којој је порески обвезник (у конкретном случају, поклоно-примац) стекао право, удео или хартију од вредности, односно цена коју је утврдио порески орган у складу са Законом, Министарство финансија сматра да је набавна цена акција стечених уговором о поклону, за сврху одређивања капиталног добитка, једнака нули.

Министарство напомиње да, према члану 9. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 61/07), сагласно начелу фактицитета, Пореска управа у сваком конкретном случају утврђује чињенице које су од значаја за опредељење пореског третмана прихода које оствари физичко лице.

2. а) Опорезиви приход од непокретности као предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана

б) Повраћај више или погрешно наплаћеног пореза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-0016/2008-04 од 14.3.2008. год.)

а) Према одредби члана 87. став 4. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06,

65/06–испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана су и опорезиви приходи од непокретности из чл. 68. и 70. Закона, који су исплаћени, односно остварени у периоду од 1. јануара до 31. децембра календарске године, независно на који се период исплате односе.

Опорезиви приход од непокретности, сагласно члану 68. Закона, чини бруто приход из члана 66. став 2. Закона (остварена закупнина и вредност свих реализованих обавеза и услуга на које се обавезао купац), умањен за нормиране трошкове у висини од 20%. У случају изнајмљивања станова, соба и постеља путницима и туристима за које је плаћена боравишна такса, нормирани трошкови се признају у висини од 50% од бруто прихода. Иначе, уместо нормираних трошкова, обвезнику ће се признати стварни трошкови ако за то поднесе доказе.

Сагласно наведеним одредбама Закона, уколико приходи од непокретности (умањени за плаћени порез при остваривању тих прихода), заједно са приходима по другим основима који улазе у основу годишњег пореза прелазе прописани неопорезиви износ, подлежу плаћању и годишњег пореза на доходак грађана, као додатног пореза, у складу с одредбама чл. 87. до 89. Закона.

С обзиром да, како се наводи у допису, порез на приходе од непокретности обвезник плаћа по решењу надлежног пореског органа, Министарство финансија је мишљења да приликом пуњавања Пореске пријаве за утврђивање годишњег пореза на доходак грађана на Обрасцу ППДГ – 5, у делу 3 – Подаци о приходима који се опорезују, тачка 3.5. Остали опорезиви приходи по решењу Пореске управе, у оквиру подтачке 3.5.1. Опорезиви приходи (из чл. 60, 68. и 70, 82. ст. 3–5. и 85. Закона) треба исказати опорезиви приход од непокретности (бруто приход умањен за износ нормираних трошкова од 20%, односно стварних трошкова) остварен у 2007. години, који је утврђен решењем надлежног пореског органа.

У оквиру подтачке 3.5.2 – Порез и доприноси на терет при-маоца прихода (за 3.5.1) треба исказати укупан износ пореза који је на те приходе плаћен у Републици.

б) У случају када физичко лице као порески обвезник плати порез у износу који је виши од дугованог, односно кад је порез погрешно наплаћен, према одредби члана 10. став 2. тачка 1) Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 61/07, у даљем тексту: ЗПППА) физичко лице има право на повраћај више или погрешног наплаћеног пореза, односно споредних пореских давања, као и на повраћај пореза када је то другим пореским законом предвиђено.

Ако се физичко лице определи за повраћај више или погрешно наплаћеног пореза, односно споредних пореских давања, Пореска управа има обавезу да, по захтеву, донесе решење без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева (члан 10. став 3. ЗПППА).

Министарство финансија напомиње да, у складу са чланом 75. став 4. ЗПППА, на износ више плаћеног пореза и споредних пореских давања камата се обрачунава по истеку рока од 30 дана од дана пријема захтева за повраћај.

3. Обавеза плаћања пореза на капитални добитак остварен продајом акција

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00030/2008-04 од 13.3.2008. год.)

Одредбом члана 72. став 1. тачка 4) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезник оствари продајом,

односно другим преносом уз накнаду удела у имовини правних лица, акција и осталих хартија од вредности, осим дужничких хартија од вредности.

Основицу пореза на капитални добитак чини опорезиви приход као разлика између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене, утврђен на начин из чл. 72. до 75. Закона.

Продајном ценом акција сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, сагласно одредби члана 73. Закона.

Набавном ценом акција које су котиране на берзи сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно ако то не учини, најнижа забележена цена по којој се трговало у периоду од годину дана који претходи њиховој продаји, док за акције које код стицања нису котиране на берзи, набавном ценом сматра се цена коју обвезник документује као стварно плаћену, односно ако то не учини, њихова номинална вредност (члан 74. ст. 6 и 7. Закона).

Обвезник пореза на капитални добитак је физичко лице које оствари приход продајом, односно другим преносом уз накнаду права, удела или хартије од вредности.

Порез на капитални добитак плаћа се по стопи од 20%, сагласно одредби члана 77. Закона.

Имајући у виду одредбе чл. 72. до 80. Закона којим је уређено опорезивање капиталног добитка, Министарство финансија указује да није прописана могућност ослобођења од обавезе плаћања пореза на капитални добитак (који оствари обвезник – запослени продајом акција стечених у поступку приватизације правног лица) у случају кад је обвезник слабог материјалног стања. Такође, Законом није прописано да се на износ до 1.000.000 динара који је остварен прометом акција уз накнаду, не плаћа порез на капитални добитак.

4. Могућност да се уплата пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање по основу зараде не врши на уплатне рачуне јавних прихода

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-192/2007-04 од 25.2.2008. год.)

Одредбом члана 99. став 1. тачка 1) Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–испр. и 7/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на зараду утврђује и плаћа по одбитку од сваког појединачно оствареног прихода. Порез по одбитку за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени приход, исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту исплате прихода, у складу са прописима који важе на дан исплате прихода, сагласно члану 101. Закона.

У погледу обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, сагласно члану 51. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05 и 62/06) послодавац је дужан да доприносе обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања.

Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање, сагласно одредби члана 9. тач. 1. и 2. Закона о јавним приходима и јавним расходима („Сл. гласник РС“, бр. 76/91 ... и 135/04), чине врсту јавних прихода, који представљају средства из којих се обезбеђује финансирање надлежности Републике Србије, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе. Уплата пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање као врсте јавних прихода, врши се на рачуне за уплату јавних прихода сагласно Правилнику о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Сл. гласник РС“, бр. 20/07).

Према томе, имајући у виду наведене законске одредбе, порез и доприносе за обавезно социјално осигурање по основу зараде послодавац обрачунава, обуставља и плаћа по одбитку за сваког запосленог и за сваки појединачно исплаћени приход и уплаћује на прописане уплатне рачуне јавних прихода, сагласно закону и подзаконским актима који регулишу ту материју. Сходно томе, у конкретном случају нема никаквог законског основа да се уплата пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из зараде запосленог, врши у корист средстава физичког лица (тог запосленог) која се воде на рачуну код банке.

5. Порески третман прихода од дивиденде оствареног из добити предузећа које није било предмет куповине друштвеног и државног капитала

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-0020/2008-04 од 12.2.2008. год.)

Одредбом члана 61а Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06–исправка, у даљем тексту: Закон) прописано је да се приход од дивиденде умањује, пре утврђивања пореске основице, за износ годишње рате продајне цене по основу куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине јавном аукцијом, у смислу прописа којима се уређују услови и поступак промене власништва друштвеног, односно државног капитала, уплаћене пре исплате дивиденде, а највише до износа исплаћене дивиденде.

Под годишњом ратом продајне цене у смислу одредбе члана 61а Закона подразумева се годишња рата по основу куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине, путем јавне аукције, у смислу важећег Закона о приватизацији

(„Сл. гласник РС“, бр. 38/01 ... и 123/07) и Уредбе о продаји капитала и имовине јавном аукцијом („Сл. гласник РС“ бр. 52/05 и 91/07).

Имајући у виду наведено, дивиденда коју оствари физичко лице учешћем у добити предузећа, у коме је, по основу куповине државног и друштвеног капитала на отплатне рате, стекло власништво, односно сувласништво и које је уписано у регистар привредних субјеката као оснивач, односно суоснивач тог предузећа, изузета је од плаћања пореза на доходак грађана на приходе од капитала уколико је приход од дивиденде остварен из добити предузећа које је било предмет куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине јавном аукцијом и за које се врши плаћање годишње рате продајне цене предузећа, сходно одредби члана 61а Закона.

Према томе, приход од дивиденде остварен из добити предузећа које није било предмет куповине друштвеног и државног капитала, односно имовине јавном аукцијом, не може бити предмет пореског умањења из члана 61а Закона.

ДОПРИНОСИ ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања дуга по основу неплаћених доприноса за обавезно социјално осигурање

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00206/2007-04 од 17.3.2008. год.)

Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 7/08, у даљем тексту: Закон) није прописана могућност ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање.

Одредбом члана 64. Закона прописано је да обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса.

Сагласно томе, не постоји законски основ по коме би обвезник, у конкретном случају осигураник – физичко лице које је обавезно осигурано према законима који уређују систем обавезног

социјалног осигурања, био ослобођен обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, с обзиром да плаћање доприноса представља основ за остваривање права из обавезног социјалног осигурања (пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености).

2. Право на коришћење ослобођења од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање у случају кад јавно предузеће запосли приправника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 414-00-00203/2007-04 од 3.3.2008. год.)

Одредбама члана 45а став 1. Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 7/08, у даљем тексту: Закон) прописано је да послодавац који запосли лице које се у смислу закона којим се уређује рад сматра приправником, које је на дан закључења уговора о раду млађе од 30 година и које је код Националне службе за запошљавање пријављено као незапослено лице, ослобађа се обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање који се плаћају на основицу, односно на терет средстава послодавца, за период од три године од дана заснивања радног односа тог лица.

Ослобођење од плаћања доприноса из овог члана не могу остваривати државни органи и организације, јавна предузећа, јавне

службе и други директни или индиректни буџетски корисници (члан 45а став 11. Закона).

Јавно предузеће је предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које оснива држава, односно јединица локалне самоуправе или аутономна покрајина (члан 1. став 1. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса – „Сл. гласник РС“, бр. 25/00 ... и 123/07).

Јавном службом сматрају се установе, предузећа и други облици организовања утврђени законом, који обављају делатност односно послове којима се обезбеђује остваривање права грађана односно задовољавање потреба грађана и организација, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у одређеним областима (члан 1. став 1. Закона о јавним службама – „Сл. гласник РС“, бр. 42/91, 71/94 и 79/05).

Директни корисници буџетских средстава, према одредби члана 2. тачка б) Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 9/02 ... 85/06 и 86/06) су органи и организације Републике Србије, односно локалних власти, док су индиректни корисници буџетских средстава правосудни органи, месне заједнице, јавна предузећа, дирекције и фондови основани од стране локалних власти који се финансирају из јавних прихода чија је намена утврђена посебним законом, установе основане од стране Републике, односно локалне власти, над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, као и буџетски фондови.

Према томе, имајући у виду наведене законске одредбе, Министарство финансија је мишљења да јавна предузећа, независно од тога да ли остварују сопствене приходе или се финансирају из средстава јавних прихода, не могу остваривати право на ослобођење од обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање за случај запошљавања нових радника – приправника, у смислу члана 45а Закона.

ТАКСЕ

1. Да ли се код увоза који врши хуманитарна организација робе хуманитарног карактера која је ослобођена царинских дажбина плаћа републичка административна такса?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00014/2008-04 од 19.3.2008. год.)

Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... 47/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, плаћају таксе по одредбама Закона у износима прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део Закона.

Према одредби члана 3. став 1. Закона, обвезник таксе јесте подносилац захтева, односно поднеска којим се поступак покреће, односно врши радња прописана Тарифом.

Ослобођења од плаћања републичких административних такси прописана су чл. 18. и 19. Закона. Поред тога, такса се не плаћа за списе и радње за које је ослобођење од плаћања посебно прописано Тарифом.

Законом није прописано ослобођење од плаћања републичке административне таксе за хуманитарне организације као таксене обвезнике.

Према томе, када се по захтеву хуманитарне организације покреће поступак царинења робе која се увози у Републику и, с тим у вези, од стране надлежног царинског органа врше радње и доносе списи у управном поступку, за те списе и радње се републичка административна такса плаћа у прописаним износима, независно од тога да ли увоз предметне робе подлеже плаћању царине.

2. Да ли се за списе и радње у вези остваривања права – субвенција за регистрована пољопривредна газдинства, у складу са Уредбом о коришћењу подстицајних средстава за тов јунади у 2008. години, плаћа републичка административна такса?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00013/2008-04 од 18.3.2008. год.)

Одредбом члана 2. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... 47/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код институција, државних органа

и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе у вршењу поверених послова и организација које врше јавна овлашћења, плаћају таксе по одредбама Закона у износима прописаним Тарифом републичких административних такси, која је саставни део Закона.

Према одредбама члана 7. ст. 1. и 2. Уредбе о коришћењу подстицајних средстава за тов јунади у 2008. години („Сл. гласник РС“, бр. 21/08) захтев за остваривање права на коришћење подстицајних средстава подноси се на Обрасцу – Захтев за подстицајна средства за тов јунади за 2008. годину, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Уз захтев из члана 7. став 1. Уредбе подноси се: копија легитимације пољопривредног газдинства за физичка лица, односно потврде о упису у Регистар правних лица и оверена копија пасоша за говеда за грла у тову, за које се подноси захтев.

Законом о републичким административним таксама - Тарифом републичких административних такси (која је саставни део Закона), Тарифним бројем 1. тачка 1) прописана је републичка административна такса за захтев за молбу и предлог, пријаву и други поднесак (ако овим законом није друкчије прописано) у износу од 150 динара.

У Напомени у ставу 2. уз Тарифни број 1. прописано је да се такса из тачке 1) тог Тарифног броја не плаћа за захтев за остваривање права на премије и регресе (подстицаје пољопривредне производње).

Дакле, на захтев за остваривање права на коришћење подстицајних средстава за тов јунади у 2008. години републичка административна такса се не плаћа.

Тарифним бројем 121. став 1. Тарифе републичких административних такси прописано је да се републичка административна такса плаћа за оверу потписа, преписа или аутентичности рукописа (од сваког полутабака оригинала) у износу од 230 динара.

С обзиром да Законом није прописано ослобођење од плаћања таксе за оверу преписа списа за сврху остваривања права на подстицаје пољопривредне производње, за оверу копије пасоша за грла у тову за која се подноси захтев за подстицајна средства - републичка административна такса се плаћа.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобођења од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила по основу рада у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00155/2008-17 од 27.3.2008. год.)

Одредбама члана 192. став 1. тачка 3а Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05-др. закон и 62/06-др. закон) прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина домаћи држављани – чланови посада домаћих бродова и домаћи држављани, који су по ма ком основу били на раду у иностранству непрекидно најмање две године – на предмете домаћинства, осим на моторна возила.

Имајући у виду наведено, домаћи држављани који се враћају са рада из иностранства не могу бити ослобођени од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила.

Право на увоз може да се оствари уколико предметно возило испуњава услове из Уредбе о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила са мотором стандарда EURO 3, уз плаћање увозних дажбина, тј. царине по стопи од 20% и ПДВ по стопи од 18%.

2. Документација потребна ради добијања решења о одобравању увоза робе уз плаћање царине по стопи нижој од стопе утврђене у Закону о Царинској тарифи за увоз опреме за живинарство

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00161/2008-17 од 19.3.2008. год.)

У складу са тачком 1. алинеја друга Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе у 2008. години („Сл. гласник РС“, бр. 126/07) одобрава се увоз нове опреме (осим путничких моторних возила), која се не производи у земљи, а користи се у индустрији, рударству, пољопривреди и рибарству, шумарству, водопривреди и грађевинарству, чија вредност прелази износ од 200.000 евра уз плаћање царине по стопи нижој од стопе утврђене у Царинској тарифи, под условима предвиђеним Одлуком.

Правилником о увозу робе по основу царинских контингената („Сл. гласник РС“, бр. 126/07) одређена је стопа царине у висини од 1% за увоз нове опреме и потребна документација која се прилаже уз захтев за одобрење царинског контингента.

Ради остваривања права на увоз нове опреме за потребне сопствене производње, потребно је обратити се Министарству финансија писменим захтевом. Захтев треба да садржи спецификацију увозне опреме са следећим подацима: назив и адреса произвођача опреме, врста опреме, модел, тип, тарифна ознака са наименовањем, количина са јединицом мере, јединична цена, укупна вредност за тражену количину, и сл.

Такође, Министарство финансија истиче важност правилног сврставања опреме, имајући у виду да је у пракси чест

случај да постоје дилеме о сврставању када се увозе комплетне фабрике или технолошке линије. Ово из разлога што Царинска тарифа не познаје појам „технолошке линије“. Због наведеног, пре подношења захтева, уколико постоји дилема везана за сврставање опреме, претходно треба прибавити стручно мишљење о сврставању робе по Царинској тарифи сходно члану 27. Царинског закона.

Уз захтев је потребно приложити следећу документацију:

1. Доказ о упису у Регистар привредних субјеката;
2. Потврду Привредне коморе Србије да се опрема не производи у земљи или се не производи у потребним количинама, одговарајућем асортиману и квалитету;
3. Изјаву да ће се опрема увезена по основу царинског контингента користити искључиво за потребе сопствене производње;
4. Образложење потребе увоза опреме;
5. Мишљење министра ресорног министарства да су испуњени критеријуми за увоз прописани Одлуком, што је у конкретном случају Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
6. Доказ о плаћеној републичкој административној такси у износу од 4.520,00 динара коју треба уплатити на жиро-рачун бр. 840-742221843-57, са позивом на број 97 50-016, сврха уплате: административна такса; прималац: Буџет Републике Србије.

По пријему уредне документације, уколико се утврди да су испуњени критеријуми прописани Одлуком, министар финансија доноси решење о одобравању царинског контингента за увоз робе уз плаћање царине по стопи нижој од прописане.

Опрема за коју је одобрен царински контингент може се увести у року од шест месеци од дана доношења решења. Уколико корисник царинског контингента у року од шест месеци не увезе сву опрему за коју му је одобрен царински контингент, на увезену опрему наплатиће се царина по стопи утврђеној Законом о Царинској тарифи.

Опрема се не може, без претходног плаћања царине по стопи утврђеној у Закону о Царинској тарифи, отуђити, дати другом на употребу или користити у друге сврхе у року од три године од дана увоза. Царина се обрачунава према стању робе и по прописима који важе на дан подношења захтева за обрачун и плаћања царине, односно на дан доношења решења о наплати царине ако није поднет захтев за обрачун и плаћање царине.

3. Могућност да СОС Дечије село буде ослобођено од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз моторног возила марке Volkswagen Crafter 30MR 2.5 TDI које ће бити купљено из средстава донације добијених од хуманитарног фонда из Београда

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-0108/2008-17 од 18.3.2008. год.)

1. Чланом 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) прописано је да донација и хуманитарна помоћ може бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима, а чланом 5. истог закона је прописано да је прималац донације и

помоћи ослобођен од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да предметно возило у складу са Законом о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05 и 61/07) спада у комби возила из тарифног броја 8703 која се третирају као „друга моторна возила конструисана првенствено за превоз лица“, а не као путнички аутомобили, мишљење Министарства финансија је да право на ослобођење од плаћања увозних дажбина може да се оствари уколико се надлежној цариници, сходно члану 6. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, уз захтев за ослобођење од плаћања увозних дажбина, поднесе следећа документација:

1. изјава донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2. изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне сврхе и

3. извод из регистра или други доказ да се СОС Дечије село бави хуманитарном делатношћу.

Министарство финансија напомиње да прималац донације и помоћи не може, без претходног плаћања царине, робу ослобођену од плаћања царине и других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи, у смислу овог закона, продати или употребити у друге сврхе осим у сврхе за које је донација, односно

помоћ дата, у року од три године од дана увоза (члан 7. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи).

2. Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану 3. прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01, 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донација и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз моторног возила, под условом да се не ради о путничком аутомобилу, које СОС Дечије село купује из средстава донације добијених

од хуманитарног фонда из Београда, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз добара врши за рачун установе СОС Дечије село, што значи да је установа СОС Дечије село у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, изда-тој у складу са царинским прописима, наведена као власник добра које се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Утврђивање да ли се увоз врши у складу с поменутим законом спроводи надлежни царински орган.

4. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз концертног клавира, модел D-274, за потребе Јавног предузећа „Сава центар“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00148/2008-17 од 18.3.2008. год.)

Одредбом члана 193. став 1. тачка 4. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05-др. закон и 62/06-др. закон) прописано је да су ослобођена од плаћања увозних дажбина, лица, осим физичких, која се баве научном, образовном, културном, спортском, рекреативном, хуманитарном, верском делатношћу, техничком културом, уметношћу, делатностима заштите природе и културних добара и контролом квалитета животне средине – на робу која се не производи у Србији, а служи непосредно за обављање тих делатности, осим алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и путничких моторних возила.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да се Јавно предузеће „Сава центар“ бави културном делатношћу, а да предметни клавир служи непосредно за обављање те делатности, право на ослобођење од плаћања увозних дажбина може да оствари на надлежној царинарници, уколико сходно члану 262. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 80/07), уз захтев за ослобођење од плаћања увозних дажбина, поднесе и:

1. Извод из регистра надлежног органа да се корисник повластице бави културном делатношћу;
2. Потврду Привредне коморе Србије да се роба која се увози не производи у земљи;
3. Изјаву корисника повластице да роба служи непосредно за обављање делатности.

Царински орган може захтевати од корисника повластице да приложи потврду или мишљење надлежног органа којим се потврђује да роба која се увози служи непосредно за обављање делатности корисника повластице.

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Поступак добијања потврде о резидентности ради остваривања права из уговора о избегавању двоструког опорезивања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-537/2008-04 од
19.3.2008. год.)

*Овера резиденцијности резидената друге државе уговорнице
који у Републици Србији остварују приходе*

Уколико резиденти друге државе уговорнице у Републици Србији остварују приходе (дивиденде, камате или ауторске накнаде) које се, у складу са одговарајућим одредбама уговора о избегавању двоструког опорезивања (у даљем тексту: „уговор“), могу опорезивати у Републици Србији (реч је, у првом реду, о категоријама прихода који се опорезују порезом по одбитку¹) наведена лица резидентност своје матичне државе (потписом и печатом надлежног органа) доказују на следећем обрасцу:

---

¹ Закон о порезу на доходак грађана ("Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06 (испр.) у члану 99. прописује да порез по одбитку нерезидент плаћа на следеће приходе:

- зараде;
- приходе од ауторских и сродних права и права индустријске својине ако је исплатилац правно лице или предузетник;
- приходе од капитала;
- приходе од непокретности ако је исплатилац правно лице или предузетник;
- приходе од давања у закуп покретних ствари ако је исплатилац правно лице или предузетник;
- добитке од игара на срећу;
- приходе од осигурања лица;
- приходе спортиста и спортских стручњака;
- остале приходе ако је исплатилац правно лице или предузетник.

У ставу 2. истог члана прописано је да се под "правним лицем, у смислу става 1 овог члана, подразумева и део правног лица, односно пословна јединица нерезидентног правног лица која је регистрована код надлежног државног органа (представништво и др.), као и државни органи и организације.

Напомене: – уколико то захтевају надлежни порески органи Републике Србије (у којој резидент друге државе уговорнице остварује приходе (дивиденде, камате или ауторске накнаде) потврду о резидентности (која се оверава у матичној земљи резидентности оствариоца прихода) уместо за годину подношења захтева, могуће је издати и за претходну/е годину/е (на обрасцу који се, у те сврхе, може добити у Министарству финансија – Сектору за фискални систем – Групи за упоредно пореско право и избегавање двоструког опорезивања);

– уколико је уговор о избегавању двоструког опорезивања закључен на француском језику, односно са земљама у којима је француски језик званичан језик (нпр. са Француском, Гвинејом и др.), а те земље (што је, посебно, случај са Француском) инсистирају да се двојезична потврда о резидентности (осим на српском језику) издаје и на француском језику (како за годину подношења захтева, тако и за претходну/е годину/е) надлежни порески органи у Републици Србији ће удовољити и таквом захтеву (с тим у вези, креиран је модел обрасца на француском језику који резиденти друге државе уговорнице који у Републици Србији остварују приходе могу добити у Министарству финансија – Сектору за фискални систем – Групи за упоредно пореско право и избегавање двоструког опорезивања).

Имајући у виду наведено, посебно се указује да, сагласно члану 107а Закона о порезу на доходак грађана¹⁰ и члану 40а Закона о порезу на добит предузећа,¹¹ код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је државна заједница Србија и Црна Гора (у Закону о порезу на доходак грађана позивање је на Србију) закључила уговор о избегавању

¹⁰ "Сл. гласник РС", бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06 (испр.)

¹¹ "Сл. гласник РС", бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04

двоструког опорезивања и да је нерезидент стварни власник прихода.

Из наведеног произилази да статус резидента државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања нерезидент доказује код исплатиоца прихода потврдом или другим одговарајућим документом овереним од надлежног органа друге државе уговорнице чији је резидент.

Када нерезидент испуњава оба наведена услова (потврда резидентности и пружање доказа да је стварни власник прихода) тада исплатилац примењује стопу пореза по одбитку која је за те приходе одређене у уговору који је закључен са државом резидентности примаоца тих прихода.

Ако нерезидент Републике не испуњава оба наведена услова, тада исплатилац прихода примењује порез по одбитку по стопи која је прописана важећим прописима у Републици Србији у моменту исплате прихода.

Ако исплатилац прихода примени одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, а нису испуњени наведени прописани услови, што за последицу има мање плаћен износ пореза, дужан је да плати разлику између плаћеног пореза и дугованог пореза по Закону о порезу на доходак грађана и Закону о порезу на добит предузећа.

Надлежни порески орган је, према члану 107а став 4. Закона о порезу на доходак грађана и члану 40а став 4. Закона о порезу на добит предузећа, дужан да, на захтев нерезидента, изда потврду о порезу који је плаћен у Републици Србији.

Дакле, нерезидент Републике Србије коме дивиденде, камату или ауторске накнаде исплаћује резидент Републике Србије, доказ (потврду, изјаву ...) о резидентности државе са којом је закључен уговор о избегавању двоструког опорезивања доставља исплатиоцу наведених прихода. Ако нерезидент не

достави наведени доказ о резидентности матичне државе издат од надлежног органа, резидент Републике Србије (исплатилац дивиденди, камата или ауторских накнада) не може применити бенефицирану стопу из уговора о избегавању двоструког опорезивања.

Ово из разлога што је, у члану 10. (Дивиденде) ст. 1. и 2, члану 11. (Камата) ст. 1. и 2. (у Уговору са СР Немачком, члан 12), члану 12. (Ауторске накнаде) ст. 1. и 2. (у уговору са СР Немачком, члан 13) уговора са свим земљама изричито речено да се његове одредбе примењују на случај када: „дивиденде исплаћује компанија резидент једне државе уговорнице (Републике Србије) резиденту друге државе уговорнице“, „камата настаје у држави уговорници (Републици Србији), а исплаћује се резиденту друге државе уговорнице“, „ауторске накнаде које настају у држави уговорници (Републици Србији), а исплаћују се резиденту друге државе уговорнице“, односно да се бенефицирана стопа пореза по одбитку примењује: „ако је стварни власник дивиденди, камата или ауторских накнада резидент друге државе уговорнице“. До презентовања потврде о резидентности, исплатилац дивиденди, камате или ауторских накнада (коме потврда служи као правни основ за примену бенефициране стопе пореза по одбитку) нема конкретних доказа о томе да ли су испуњени услови из наведених чланова уговора.

У поступку контроле, ако то порески орган захтева, наведени доказ се доставља и пореском органу.

Уколико надлежни органи Пореске управе не прихвате или изразе сумњу у веродостојност документације поднете од стране стварних власника дивиденди, камата или ауторских накнада, исти се могу презентовати на оцену и Министарству финансија Републике Србије – Сектору за фискални систем – Групи за упоредно пореско право, порески поступак и пореску админис-

традију и избегавању двоструког опорезивања, чији би став требало уважавати.

У вези са наведеним, указује се да се под надлежним органом матичне државе (који потврђује статус резидентности) подразумева орган из члана 3. уговора о избегавању двоструког опорезивања.

У већини уговора то је министар финансија, односно министарство финансија (Белгија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Египат, Италија, Кипар, Кореја, Кувајт, Летонија, Мађарска, Малезија, Македонија, Молдавија, Немачка, Норвешка, Пољска, Румунија, Русија, Словачка, Словенија, Турска, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка Република), Министар за буџет (Шведска), Генерална дирекција за опорезивање (Албанија), Државна пореска администрација (Украјина), Генерални комесаријат за унутрашње послове (Шри Ланка), Државна администрација за опорезивање (Кина), Министар унутрашњих послова, царина и трошарина (Данска), Служба за унутрашње приходе (Велика Британија), Државни порески комитет (Белорусија), Директор Савезне пореске администрације (Швајцарска).

Наведено тумачење у вези са опорезивањем нерезидената Републике Србије важи и приликом опорезивања резидента Републике Србије (од стране надлежних органа друге државе уговорнице) који од резидента те друге државе уговорнице остварују дивиденде, камате или ауторске накнаде.

С тим у вези, указује се да је (на основу одредаба члана 3. свих до сада закључених уговора) у Републици Србији, Министарство финансија¹² изричито предвиђено као орган који је у Републици Србији надлежан за тумачење у вези са применом уговора.

¹² Које је следбеник Савезног секретаријата/Министарства за финансије/Министарства за међународне економске односе Србије и Црне Горе из раније закључених уговора.

*Овера резиденцијности резидената Републике Србије
који у другој држави уговорници остварују приходе*

Као и многе друге земље, и Република Србија има сопствене обрасце за оверу резидентности својих резидената, у ситуацији када ови остварују доходак у или поседују имовину у другој држави уговорници који се, у складу са одговарајућим одредбама уговора, могу опорезивати у тој другој држави (реч је, у првом реду, о категоријама прихода који се опорезују порезом по одбитку, нпр. дивидендама, каматама или ауторским накнадама).

Презентовањем наведене потврде надлежним органима друге државе уговорнице, резиденти Републике Србије стичу право на коришћење погодности из уговора о избегавању двоструког опорезивања са односном другом државом уговорницом¹³.

Статус резидента Републике Србије (за текућу годину) њена физичка и правна лица доказују на следећем обрасцу:¹⁴

¹³ Оверу резидентности резидента Републике Србије врши Министарство финансија - Сектор за фискални систем - Група за упоредно пореско право и избегавање двоструког опорезивања.

С тим у вези посебно се указује да физичка и правна лица Републике Србије, уз захтев (у коме треба написати да је потврда о резидентности неопходна ради остваривања права из уговора о избегавању двоструког опорезивања, уз навођење имена земље о којој је, у конкретном случају, реч) за оверу резидентности, као неопходну документацију треба да приложи следеће:

1. Физичка лица:

- пријаву пребивалишта коју издаје МУП у месту становања, а која не сме бити старија од шест месеци;
- оригинал уплатнице којом се доказује уплата административне таксе у износу од 900,00 динара.

2. Правна лица:

- извод из уписа/регистрације код Агенције за привредне регистре (или код другог надлежног органа, нпр: Министарства за омладину и спорт, Адвокатске коморе и сл.) који није старији од шест месеци;
- оригинал уплатнице којом се доказује уплата административне таксе у износу од 2.260,00 динара.

Висина административне таксе прописана је Законом о републичким административним таксама, "Сл. гласник РС", бр. 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05, 42/06 и 47/07, тар. бр. 67, и иста се уплаћује на жиро рачун број: 840-742221843-57; модел (или позив на број): 97, док у наредну кућицу треба уписати број који зависи од општине у којој се врши уплата (нпр. за општину Савски венац треба уписати број 50 -016). Посебно се напомиње да се наведени број може уписати и уколико се уплата врши на некој другој општини (јер се новац - без обзира на којој општини се врши уплата - и онако уплаћује у буџет Републике Србије).

Захтев се може поднети за више лица истовремено, али уз обавезу подношења релевантне документације (извод из регистра, административна такса) посебно за сваког обвезника.

¹⁴ Уколико друга држава уговорница има прописан сопствени модел обрасца за оверу резидентности, резидентност физичких и правних лица Републике Србије врши се на обрасцима тих земаља.

ĐAI ÓÁÈÈÈÁ ÑĐÁÈÈÁ / REPUBLIC OF SERBIA
Ì ÈÌ ÈÑÒÀĐŃÓÁÌ Ò ÈÌ ÁÌ ÑÈŽ / Ministry of Finance

ÁĐ./No _____

ÁÌ ÁÈÒ ÓÈÈ ÇÁĐÓÁÁ ÇÁ Ì ÑÓÁÁĐÈÁÁÓÁÁ Ì ÈÁÈÒ ÈÒÁ ÈÇ ÓÈ ÁÌ ĐÁ Ì ÈÇÁÁÁÁÁÁÓÓ ÁÁÌ ÑÓÓÓÈ Á Ì Ì Ì ĐÁÇÈÁÁÓÁ ÈÇÌ ÁÓÓ
ĐÁÌ ÓÁÈÈÈÁ ÑÓÁÈŽ¹⁵ È _____
Annual Claim for Relief under the Tax Treaty between the Republic of Serbia¹⁶ and _____

Ì Ì ÓÁĐÁÁ Ì ĐÁÇÈÁÁÌ ÓÌ Ì ÑÓÈ
(ÈÇÁÁÒÁ Ì Á ÑÓÓÁÌ Á Ì ÁÁÈÁÁ Ì ÁÌ ÓÁÌ Á ĐÁÌ ÓÁÈÈÈÁ ÑÓÁÈŽ)
RESIDENCE CERTIFICATE
(issued by the Competente Authority of the Republic of Serbia)

Ì ÈÌ ÈÑÒÀĐŃÓÁÌ Ò ÈÌ ÁÌ ÑÈŽ / Ministry of Finance

Ì Ì ÓÁÓÓŽ ÁÁ Ž / Certifies that

Ì ÁÇÈÁ Ì Ì ÁÌ Ì ÑÈÌ ÓÁ ÇÁĐÓÁÁÁ / Name of Claimant: _____

ÁÁĐÁŃÁ / Address: _____ ĐÁÌ ÓÁÈÈÈÁ ÑÓÁÈŽ
Re public of Serbia

ĐÁÇÈÁÁÌ Ò / is a Resident of: ĐÁÌ ÓÁÈÈÈÁ ÑÓÁÈŽ / the Republic of Serbia

ÓŃÌ ÈÑÈÓ+ÈÁÌ Á 4. ÓÁ ÁÌ ĐÁ / ÑÌ Ì ĐÁÇÓÌ Á¹⁷ ÈÇÌ ÁÓÓ ĐÁÌ ÓÁÈÈÈÁ ÑÓÁÈŽ¹⁸ È _____
Within the meaning of the Article 4 of the Convention / Agreement¹⁹ between the Republic of Serbia²⁰ and _____

Ì ÈÇÁÁÁÁÁÁÓÓ ÁÁÌ ÑÓÓÓÈ Á Ì Ì Ì ĐÁÇÈÁÁÓÁ ÓÌ ÁÌ Ì ÑÓ Ì Á Ì Ì ĐÁÇÁ Ì Á ÁÌ ÓÌ ÁÁÈ / È Ì Á ÈÌ Ì ÁÈÌ Ó²¹
for the Avoidance of Double Taxation with respect to Taxes on Income / and on Capital²²

Ì Ì ÓÌ ÈŃÁÌ Ì ÁÓ _____, _____, _____, Á ÁÈÌ Á / Signed at _____, on _____th _____.

ÇÁÓÓÁ È Ì Ì ÓÌ ÈŃÌ ÁÈÁÒ ÓÁÌ Ì ÁÈÈÒÁ
Designation and Signature of the Official
ÁÓÁÁÁÌ È ÑÁÈÓÁÓÁĐ / State Secretary
_____ / _____

Ì Á+ÁĐ / Stamp

Ì ÁŃÓÌ È ÁÁÓÓÌ / Place and Date
ÁÁÌ ÁÓÁÁ, _____ 200__ . Á ÁÈÌ Á / Belgrade _____th, 200__ _____

¹⁵ Или Социјалистичке Федеративне Републике Југославије или Савезне Републике Југославије или Србије и Црне Горе

¹⁶ Or the Socialist Federal Republic of Yugoslavia or the Federal Republic of Yugoslavia or Serbia and Montenegro

¹⁷ Прецртати непотребно

¹⁸ Или Социјалистичке Федеративне Републике Југославије или Савезне Републике Југославије или Србије и Црне Горе

¹⁹ Delete whichever is inapplicable

²⁰ Or the Socialist Federal Republic of Yugoslavia or the Federal Republic of Yugoslavia or Serbia and Montenegro

²¹ Прецртати непотребно

²² Delete whichever is inapplicable

Напомене: – уколико то захтевају надлежни порески органи друге државе уговорнице у којој резидент Републике Србије остварује приходе (дивиденде, камате или ауторске накнаде) потврду о резидентности, уместо за годину подношења захтева, могуће је издати и за претходну/е годину/е (на обрасцу који се, у те сврхе, може добити у Министарству финансија – Сектору за фискални систем – Групи за упоредно пореско право и избегавање двоструког опорезивања);
– уколико је уговор о избегавању двоструког опорезивања закључен на француском језику, односно са земљама у којима је француски језик званичан језик (нпр. са Француском, Гвинејом и др.), а те земље (што је, посебно, случај са Француском) инсистирају да се двојезична потврда о резидентности (осим на српском језику) издаје и на француском језику (како за годину подношења захтева, тако и за претходну/е годину/е) надлежни порески органи у Републици Србији ће удовољити и таквом захтеву (на обрасцу који се, у те сврхе, може добити у Министарству финансија – Сектору за фискални систем – Групи за упоредно пореско право и избегавање двоструког опорезивања).

2. Порески третман накнада по основу уговора о консалтингу које се исплаћују резидентима Велике Британије, Норвешке, Француске и Шведске

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-01-637/2008-04 од 19.3.2008. год.)

1. Између СФР Југославије и Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 7/82) који се примењује од првог јануара 1983. године.

Споразум се примењује и у билатералним економским односима између Републике Србије и Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске.

Посебно се напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Опште прихваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 14. (Самосталне личне делатности) Споразума прописује:

„(1) Доходак који оствари резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске) од професионалних делатности или других самосталних делатности сличне врсте опорезује се само у тој држави (у конкретном случају, Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске) осим ако он има сталну базу коју редовно користи у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) у циљу обављања својих делатности. Ако он има такву сталну базу, доходак може бити опорезован у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) али само до оног износа који се приписује тој сталној бази.

(2) Изузетно од одредаба става (1) овог члана, доходак који резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске) остварује од самосталних делатности које врши у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) не опорезује се у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) ако:

(а) резидент укупно не борави у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) дуже од 183 дана у току односне календарске године;

(б) резидент не располаже сталном базом у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) за време које укупно прелази 183 дана у току календарске године.

(3) Израз ‘професионалне делатности’ посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа“.

Имајући у виду наведено, указује се да обављање професионалних или других самосталних делатности искључује обављање индустријских и комерцијалних делатности, као и обављање професионалних делатности по основу радног односа (нпр, лекара који ради као медицинско особље у фабрици) који су регулисани другим члановима Споразума.

У складу са међународним пореским правом, а за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања, реч је, дакле, о делатностима физичких лица која исте, ради остваривања дохотка, обављају за свој рачун, што подразумева снопшење ризика потенцијалних губитака насталих приликом обављања делатности.

Значење израза „професионалне делатности“ ближе је објашњено навођењем (у члану 14. став 3. Споразума) низа најчешћих примера тзв. „либералних“ професија. Набрајање има искључиво карактер објашњења и ни у ком случају није коначно. Могуће тешкоће које у примени уговора о избегавању међународног двоструког опорезивања у посебним случајевима могу настати у погледу усаглашавања ставова да ли нека делатност има карактер самосталне делатности у смислу уговора, решавају се у поступку узајамног договарања између надлежних органа држава уговорница.

Када је реч о критеријуму „сталне базе“, као услови да се приходи лица која обављају самосталне делатности опорезују у земљи извора (у конкретном случају, у Републици Србији) указује се да, у складу са међународном праксом, приликом закључивања уговора о избегавању међународног двоструког опорезивања, није уобичајено да се, у члану 14. Уговора, прецизно дефинише значење израза „стална база“. Међутим, у коментару одредаба овог члана,

у Моделу уговора ОЕЦД, наведено је да се под изразом „стална база“ подразумева центар активности сталног или трајног карактера (минимум шест месеци) који резидент државе уговорнице (физичко лице) има у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) за обављање самосталних личних делатности.

С обзиром на изнето, а на основу података из дописа (боравак консултанта из Велике Британије у Републици Србији је краћи од 183 дана; наведено лице у Републици Србији нема сталну базу), Министарство финансија сматра да ће се приход клијента опорезовати само у Великој Британији (напомиње се да се исто правило примењује и у случају накнада за консултантске услуге које у Великој Британији остваре резиденти Републике Србије).

Међутим, како је у члану 1. Споразума о избегавању двоструког опорезивања са Уједињеним Краљевством Велике Британије и Северне Ирске изричито наведено да се исти примењује само на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице указује се да је, пре примене наведеног решења – опорезивања прихода само у Великој Британији (што је посебна погодност предвиђена цитираним одредбама члана 14. Споразума) неопходно да односно физичко лице (консултант из Велике Британије) надлежним пореским органима Републике Србије, односно свом исплатиоцу прихода из Републике Србије, приложи потврду о резидентности своје матичне државе (Велике Британије) потписану и оверену од стране надлежних пореских органа Велике Британије (на основу члана 3. став (1) под ј) Споразума, то је Одбор за унутрашње приходе Велике Британије, односно његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

2. Између СФР Југославије и Краљевине Норвешке закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у

односу на порезе на доходак и на имовину, са Протоколом („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 9/85) који се примењује од првог јануара 1986. године.

Споразум производи правно дејство и у билатералним економским односима између Републике Србије и Краљевине Норвешке.

Посебно се напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Опште прихваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 14. (Самосталне личне делатности) Споразума прописује:

„1. Доходак који физичко лице које је резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Краљевине Норвешке) оствари од професионалних делатности или других самосталних делатности сличног карактера може се опорезивати у тој држави уговорници (у конкретном случају, Краљевини Норвешкој). Такав доходак се изузима од опорезивања у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) осим у случајевима предвиђеним у ставу 2. овог члана.

2. Доходак који физичко лице, резидент једне од држава (у конкретном случају, Краљевине Норвешке) оствари од професионалних делатности или других самосталних делатности сличног карактера у другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) може се опорезивати у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) ако физичко лице борави у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) у периоду или периодима који укупно износе 183 дана или више у две узастопне године, или има сталну базу у тој другој држави (у конкрет-

ном случају, у Републици Србији), а доходак се приписује тој сталној бази.

3. Израз ‘професионалне делатности’ посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа“.

Посебно се указује да у погледу ближег објашњења наведених одредаба члана 14. Споразума аналогно важе објашњења која су дата за консултанта из Велике Британије.

С обзиром на изнето, уколико консултант из Краљевине Норвешке за обављање консултантских услуга у Републици Србији има сталну базу коју редовно користи, или у Републици Србији борави дуже од 183 дана или више у две узастопне године, право опорезивања дохотка од консултантских услуга, у складу са решењима садржаним у члану 14. став 2. Споразума, припада Републици Србији.

Уколико консултант из Краљевине Норвешке приликом пружања консултантских услуга у Републици Србији не испуњава ни један од наведених услова из члана 14. став 2. Споразума (чијим испуњењем би право опорезивања дохотка од консултантских услуга припало Републици Србији) наведени доходак се опорезује само у земљи резидентности пружаоца консултантских услуга (у конкретном случају, само у Краљевини Норвешко).

Међутим, како је у члану 1. Споразума о избегавању двоструког опорезивања са Краљевином Норвешком изричито наведено да се исти примењује само на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице, указује се да је, пре примене наведеног решења – опорезивања прихода само у Краљевини Норвешкој (што је посебна погодност предвиђена цитираним одредбама члана 14. Споразума) неопходно да односно физичко лице (консул-

тант из Краљевине Норвешке) надлежним пореским органима Републике Србије, односно свом исплатиоцу прихода из Републике Србије, приложи потврду о резидентности своје матичне државе (Норвешке) потписану и оверену од стране надлежних пореских органа Норвешке (на основу члана 3. став 1. под и) Споразума, то је Министар финансија и царина Норвешке или његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

3. Између СФР Југославије и Републике Француске закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у области пореза на доходак, са Протоколом („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 28/75) који се примењује од првог јануара 1975. године.

Споразум се примењује и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Француске.

Посебно се напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Опште прихваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 14. (Независне делатности) Споразума прописује:

„1. Доходак који резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Француске) остварује од независних делатности подлеже порезу само у тој држави (у конкретном случају, Француској) осим уколико се поменуте активности не врше у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији). Доходак који потиче од независне делатности која се врши у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) подлеже порезу у тој другој држави (у конкретном случају, Републици Србији).

2. Независно од одредбе става 1. овог члана, доходак који резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Француске) добија од независних делатности које врши у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) не подлеже порезу у тој другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији):

а) ако корисник борави у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) за време периода или периода који не премашују укупно 183 дана у току пореске године у питању;

б) ако корисник не располаже сталном базом у другој држави (у конкретном случају, у Републици Србији) за време периода или периода који премашују укупно 183 дана у току поменуте године.

3. Израз ‘независне делатности’ означава све делатности – са изузетком трговинских, индустријских или пољопривредних – које врши за сопствени рачун, на независан начин, лице које остварује доходак или сноси губитке који потичу од ових делатности“.

Посебно се указује да у погледу ближег објашњења наведених одредаба члана 14. Споразума аналогно важе објашњења која су дата за консултанта из Велике Британије.

С обзиром на изнето, уколико консултант из Француске, приликом пружања консултантских услуга у Републици Србији, испуњава услове из члана 14. став 2. Споразума (чијим неиспуњењем би право опорезивања дохотка од консултантских услуга припало Републици Србији) наведени доходак се опорезује само у земљи резидентности пружаоца консултантских услуга (у конкретном случају, само у Француској).

Међутим, како је у члану 1. Споразума о избегавању двоструког опорезивања са Француском изричито наведено да се исти примењује само на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице, указује се да је, пре примене наведеног

решења – опорезивања само у Француској (што је посебна погодност предвиђена цитираним одредбама члана 14. став 2. Споразума) неопходно да односно физичко лице (консултант из Француске) надлежним пореским органима Републике Србије, односно свом исплатиоцу прихода из Републике Србије, приложи потврду о резидентности своје матичне државе (Француске) потписану и оверену од стране надлежних пореских органа Француске (на основу члана 3. став 1. тачка г) под 2. Споразума, то је Министар привреде и финансија Републике Француске или његов прописно овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

4. Између СФР Југославије и Краљевине Шведске закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у области пореза на доходак и на имовину („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 7/81) који се примењује од првог јануара 1982. године.

Споразум се примењује и у билатералним економским односима између Републике Србије и Краљевине Шведске.

Посебно се напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Оште прихваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују.“

Члан 14. (Самосталне личне делатности) Споразума прописује:

„1. Доходак који оствари резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Краљевине Шведске) од професионалних делатности или других самосталних делатности сличне врсте опорезује се само у тој држави (у конкретном случају, у Краљевини Шведској).

2. Изузетно од одредаба става 1. овог члана, доходак који оствари резидент државе уговорнице (у конкретном случају, Краљевине Шведске) од професионалних делатности или других самосталних делатности сличне врсте у другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) може се опорезивати у тој другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) ако резидент борави у тој другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији) у периоду или периодима који укупно износе 183 дана или више у односној календарској години, без обзира на то да ли резидент располаже сталном базом у тој другој држави уговорници (у конкретном случају, у Републици Србији).

3. Израз ‘професионалне делатности’ посебно обухвата самосталне научне, књижевне, уметничке, образовне или наставне делатности, као и самосталне делатности лекара, адвоката, инжењера, архитеката, стоматолога и рачуновођа“.

Посебно се указује да у погледу ближег објашњења наведених одредаба члана 14. Споразума аналогно важе објашњења која су дата за консултанта из Велике Британије.

С обзиром на изнето, а на основу података из дописа (боравак консултанта из Шведске у Републици Србији је краћи од 183 дана), Министарство финансија сматра да ће се приход клијента опорезовати само у Краљевини Шведској (напомиње се да се исто правило примењује и у случају накнада за консултантске услуге које у Краљевини Шведској остваре резиденти Републике Србије).

Међутим, како је у члану 1. Споразума о избегавању двоструког опорезивања са Краљевином Шведском изричито наведено да се исти примењује само на лица која су резиденти једне или обе државе уговорнице, указује се да је, пре примене наведеног

решења – опорезивања прихода само у Краљевини Шведској (што је посебна погодност предвиђена цитираним одредбама члана 14. Споразума) неопходно да односно физичко лице (консултант из Шведске) надлежним пореским органима Републике Србије, односно свом исплатиоцу прихода из Републике Србије, приложи потврду о резидентности своје матичне државе (Краљевине Шведске) потписану и оверену од стране надлежних пореских органа Краљевине Шведске (на основу члана 3. став 1. подстав е) под ии) Споразума, то је Министар за буџет Краљевине Шведске, односно његов овлашћени представник) и то на посебном образцу.

3. Опорезивање капиталног добитка који правно лице, резидент Кипра, оствари продајом удела на територији Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-01-699/2008-04 од 18.3.2008. год.)

Између СФР Југославије и Републике Кипар закључен је Споразум о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 2/86) који се примењује од првог јануара 1987. године.

Споразум се примењује и у билатералним економским односима између Републике Србије и Републике Кипар.

Посебно се напомиње да Устав Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 98/06), у члану 16, поред осталог, предвиђа да: „Опште прихваћена правила међународног права и потврђени међународни уговори саставни су део правног поретка Републике Србије и непосредно се примењују“.

Споразум, у члану 13. (Приходи од имовине – капитални добитак), предвиђа:

„1. Приходи које оствари резидент државе уговорнице од отуђења непокретности наведене у члану 6. која се налази у другој држави уговорници могу се опорезивати у тој другој држави.

2. Приходи од отуђења непокретности која чини део имовине намењене за пословање сталне пословне јединице коју предузеће државе уговорнице има у другој држави уговорници или од покретности која припада сталној бази коју користи резидент државе уговорнице у другој држави уговорници за обављање самосталних личних делатности, укључујући и приходе од отуђења те сталне пословне јединице (саме или заједно са целим предузећем) или сталне базе, могу се опорезивати у тој другој држави.

3. Приходи од отуђења бродова или ваздухоплова који се користе у међународном саобраћају, од речних бродова који се користе у саобраћају на унутрашњим пловним путевима или од покретности која служи за коришћење таквих поморских или речних бродова или ваздухоплова опорезују се само у држави уговорници у којој се налази седиште стварне управе предузећа.

4. Приходи од отуђења имовине, осим имовине наведене у ст. 1, 2. и 3. овог члана, опорезују се само у држави уговорници чији је резидент лице које је отуђило имовину.“

Имајући у виду наведено, у конкретном случају који се наводи у допису, сходно наведеном члану 13. став 4. Споразума, уколико правно лице, резидент Републике Кипар, на територији Републике Србије оствари приход (капитални добитак) продајом удела, право опорезивања капиталног добитка који је остварен продајом удела подлеже опорезивању само у држави резидентности продаваца, односно у Републици Кипар.

Ово посебно из разлога јер се изузеци наведени у члану 13. ст. 1, 2. и 3. Споразума (на основу којих би право опорезивања, под

условима наведеним у тим ставовима, припало Републици Србији) не односе на продају удела у капиталу, него на другу имовину.

Посебно се указује да је, пре примене наведеног решења (што је посебна погодност предвиђена цитираном одредбом члана 13. став 4. Споразума), потребно да правно лице које је остварило капитални добитак пружи доказ да је, заиста, у смислу члана 4. Споразума, резидент Републике Кипар.

Ово из разлога јер је у члану 40а став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04), поред осталог, прописано да код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Република Србија закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања.

Потврђивање статуса резидентности Републике Кипар, нерезидент Републике Србије доказује овером (потписом и печатом) надлежног органа матичне државе (на основу члана 3. став 1. под и) подстав II) Споразума, то је министар за финансије Републике Кипар, односно његов овлашћени представник) и то на посебном обрасцу.

Осим тога, нерезидентни обвезник, односно његов порески пуномоћник, дужан је да надлежној организационој јединици Пореске управе поднесе захтев за издавање потврде (уверења) да, у конкретном случају, нема обавезу плаћања пореза по одбитку, са приложеном документацијом којом то доказује (потврда о резидентности, позивање на уговор – одговарајући члан уговора о избегавању двоструког опорезивања по основу кога се порез не плаћа у Републици и сл.).

Потврду надлежне организационе јединице Пореске управе да подносилац захтева нема обавезу плаћања пореза,

нерезидентни обвезник прилаже банци код које је отворио нерезидентни рачун у Републици, на основу које банка врши трансфер новца на рачун нерезидентног обвезника у иностранству.

И у овом случају исплатилац прихода дужан је да поднесе Пореску пријаву о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица (Образац ПДПО) прописану Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Сл. гласник РС“, бр. 116/04) у коју ће унети одговарајуће тражене податке, укључујући и примењену стопу (0%), у року који је прописан Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 61/07).

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. Примена члана 46. Закона о јавним набавкама

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00111/2008-27 од 26.3.2008. год.)

Одредбама члана 46. став 1. тачка 4) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), утврђено је да понуђач као доказ о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке доставља и биланс стања оверен од стране овлашћеног ревизора или извод из тог билансног стања односно исказ о понуђачевим укупним приходима од продаје и приходима од производа, радова или услуга на која се уговор о јавној набавци односи – за претходне три обрачунске године, као и мишљење или исказе банке или других специјализованих институција односно доказе који су наведени у јавном позиву и конкурсној документацији. Наручилац је дужан да у јавном позиву или конкурсној документацији наведе који је елеменат из ове тачке изабрао и које друге елементе који доказују финансијски и пословни капацитет понуђач треба да приложи.

У достављеном захтеву за давање мишљења наводи се да је за потребе Дома здравља „Стари град“ у Београду расписан јавни позив за прикупљање понуда у отвореном поступку, који је објављен у дневним новинама „Политика“ дана 2.3.2008. године, те да је као доказ о испуњености услова из члана 46. став 1. тачка 4) Закона тражено достављање биланса стања оверен од стране овлашћеног ревизора, биланс успеха и по први пут извештај НБС

за претходне три године (2005, 2006. и 2007), за који захтев су понуђачи указали да нису у могућности да испуне (прибављање извештаја за 2007. годину), а из разлога што НБС још није обрадила податке по завршним рачунима за претходну годину. С тога на питање да ли би прихватање извештаја који се односе на 2004, 2005. и 2006. годину било у супротности са Законом о јавним набавкама, Министарство финансија указује да, уколико су понуђачи као доказ о испуњености услова из члана 46. став 1. тачка 4) Закона, приликом учешћа у поступку јавне набавке, између свих тражених доказа у складу са наведеним чланом, приложили и извештаје за 2004, 2005. и 2006. годину, а као доказ нису доставили извештај за 2007. годину, који нису у могућности да приложе јер НБС није обрадила податке по завршним рачунима за ту годину, може се сматрати да је прихватање њихових извештаја у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

2. Да ли се на набавку хране за потребе установе Дечије одмариште „Златибор“ у Ужицу, чија је оснивач Скупштина општине Ужице, примењују одредбе Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00113/2008-27 од 21.3.2008. год.)

Одредбама члана 2. става 1. тачка 5) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на набавке добара које наручилац набавља ради даље продаје или пружања услуга трећим лицима, под условом да наручилац нема искључива или посебна права препродаје или изнајмљивања тих добара, односно пружања услуга за које ће та добра користити.

Наведена одредба односи се на субјекте који су сходно члану 3. Закона у обавези да поступке јавних набавки спроводе по процедурама Закона, а регистровани су код надлежног органа за обављање делатности промета роба и услуга. То су субјекти који

послују по тржишним принципима, због чега обим набавке на годишњем нивоу не могу планирати јер она зависи од тржишне потражње за добрима или услугама које субјекат ставља у промет. Осим тога, ти субјекти добит остварују на разлици између набавне и продајне цене добара, односно на разлици између набавне цене добара за пружање услуге и цене услуге и других трошкова.

Друге набавке добара, услуга и радова, ти субјекти су дужни да спроводе по процедурама утврђеним Законом.

Из захтева за давање мишљења, као и прилога достављених уз захтев, произилази да је Скупштина општине Ужице одлуком 01 број 60-42/92 од 12.11.1992. године основала установу Дечије одмаралиште „Златибор“ у Ужицу, а у складу са Законом о јавним службама и Законом о друштвеној бризи о деци, те да као оснивач врши контролу над Установом преко органа управљања као и да се средства из буџета оснивача не преносе Установи јер је иста у могућности да се финансира самостално. Наиме, већ низ година Установа послује тржишно и стиче средства за свој рад непосредно од корисника услуга које се пружају у одмаралиштима у Бечићима и на Златибору. За потребе наведених одмаралишта Установа врши набавку хране, односно врши набавку добара за пружање услуга трећим лицима и нема права препродаје или изнајмљивања тих добара.

Како се установа Дечије одмаралиште „Златибор“ у Ужицу може сматрати наручиоцем јавних набавки у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама, а и регистрована је код надлежног органа за обављање делатности промета роба и услуга, што се види из достављених прилога, те послују по тржишним принципима и добит остварују на разлици између набавне и продајне цене добара, односно на разлици између набавне цене добара за пружање услуге и цене услуге и других трошкова, Министарство финансија указује да набавке добара за пружање услуга у наведеном дечијем одмаралишту, чији је оснивач Скупштина општине Ужице, могу да се врше без примене Закона о јавним набавкама, што је и одговор на питање везано за процедуру која се примењује приликом набавке

хране за потребе установе Дечије одмаралиште „Златибор“ у Ужицу.

3. Да ли Служба за управљање кадровима може да набави електронску опрему тј. део опреме за симултано превођење без примене Закона о јавним набавкама, с обзиром на њену вредност, или се мора спровести поступак јавне набавке мале вредности без обзира на врсту и цену опреме која се набавља?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-071/2008-27 од 20.3.2008. год.)

Према наводима у допису, произилази да је за потребе Службе за управљање кадровима, а из разлога организовања и спровођења стручног усавршавања државних службеника, Канцеларија за национални инвестициони план из средстава НИП-а, за ову намену набавила намештај за учионице, рачунаре и део опреме за симултано превођење. Накнадно је утврђено да је потребно набавити још неке делове ове опреме да би се обезбедило успешно и квалитетно симултано превођење те је предложена потребна конкретна набавка једног преводилачког пулта, одговарајући микрофони, слушалице, видео монитор, објектив и пратећа опрема за монтажу ове електронске опреме, чија је цена 265.884,68 динара према понуди добављача који је испоручио опрему добијену од НИП-а, коју би Служба за управљање кадровима набавила као електронску опрему, с обзиром да ова служба према Закону о буџету Републике Србије за 2008. годину, на економској класификацији 512-машине и опрема има опредељених 1.000.000 динара са којих би се платила наведена опрема.

С обзиром да Служба за управљање кадровима, као наручилац у смислу Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), намерава да спроведе набавку предметне електронске опреме, Министарство финансија указује да уколико предметна набавка електронске опреме има карактер

самосталне јавне набавке добра и да је за 2008. годину планирана као једина набавка електронске опреме, то се њена набавка може спровести без примене Закона о јавним набавкама, уколико њена вредност не прелази доњи лимит за јавне набавке мале вредности утврђен Законом о буџету Републике Србије за 2008. годину, тј. 270.000 динара (члан 20. став 2). У противном тј. уколико предметна набавка електронске опреме није самостална јавна набавка добра или да се по плану јавних набавки за 2008. годину намерава набавити и друга електронска опрема чија укупна процењена вредност прелази лимит од 270.000 динара, у том случају наручилац је дужан да примени Закон о јавним набавкама тј. спроведе процедуре поступка јавне набавке мале вредности.

4. Да ли ГО Палигула може да закључи Анекс Уговора о јавној набавци о извођењу радова закљученог 29.4.2004. године између СО Палигула, као наручиоца и предузећа „Партнер инжењеринг“ Београд, као извођача, чији је предмет изградња спортске хале у Падинској скели, којим би се извршила корекција вредности грађевинских радова на изградњи поменуте спортске хале, сагласно члану 5. наведеног уговора и предлогу извођача од 19.10.2007. године, имајући у виду протек времена од дана закључења уговора, чињеницу да је уговор закључен по систему „кључ у руке“, као и да је понуда изабрана по критеријуму „најповољнији понуђач“?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-063/2008-27 од 5.3.2008. год.)

Закон о јавним набавкама („Сл гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) је у члану 32. утврдио начин одређивања вредности јавне набавке радова, по коме се укупна вредност јавне набавке за извођење радова одређује тако што укупна грађевинска вредност представља основицу за израчунавање вредности уговора о радовима. При одређивању вредности јавних набавки за

грађевинске радове, наручилац мора да укључи вредност свих добара и услуга који су неопходни за извршење уговора о набавци. У вредност јавних набавки грађевинских радова не може да се урачунава вредност добара и услуга који нису неопходни за извршење јавне набавке грађевинских радова.

У члану 55. став 2. Закона, према критеријуму економски најповољнија понуда је понуда која се заснива на елементима наведеним у овој одредби Закона, а један од тих елемената је понуђена цена, која према дефиницији у члану 3. тачка 10) Закона је цена коју понуђач одређује у вези јавне набавке изражена у динарима. Према одредби члана 27. став 3. Закона, конкурсна документација за отворени поступак, коју припрема наручилац, садржи, између осталог и модел уговора, као саставни део конкурсне документације. Модел уговора мора да садржи све битне елементе уговора (предмет, цену, уговорне обавезе) и модел уговора понуђач мора да попуни, парафира све стране, овери печатом и потпише, чиме потврђује да прихвата елементе модела уговора.

Такође, Министарство финансија указује на одредбе члана 81. Закона, по којима је наручилац дужан да састави писмени извештај о додељеном уговору о јавној набавци и да извештај између осталог мора да садржи податке о предмету и вредности уговора о јавној набавци.

Према одредбама закљученог Уговора о извођењу радова између наведених субјеката, одређен је предмет овог уговора – изградња спортске хале у Падинској скели (члан 1), да су уговорне стране сагласне да се радови из члана 1. овог уговора изведу по систему „кључ у руке“ за укупну цену од 75.585.950 динара, при чему ова цена не обухвата порез на промет материјала и услуга тј. без пореза на додату вредност (члан 3), као и обавезе уговорних страна. У члану 5. наведеног уговора одређен је начин плаћања, при чему је у ставу 3. овог члана одређено да су се уговорне стране споразумеле да ће у случају промене тржишних услова (промене

цене материјала, девизни курс и сл.), анексом уговора дефинисати начин ревалоризовања неисплаћеног дела уговорених радова.

С обзиром да је одредбама Закона о облигационим односима у вези са ценом радова и изменом тих цена, одређено да ако су се у времену између закључења уговора и његовог испуњења повећале цене елемената на основу којих је одређена цена радова, као разлог за могућност захтевања повећања цене радова, а имајући у виду протек времена од закључења предметног уговора (29.4.2004. године) и разлоге за то наведене у допису, Министарство је мишљења да је поступање у смислу одредбе члана 5. став 3. предметног уговора тј. закључење анекса уговора којим би се извршила корекција вредности грађевинских радова на изградњи спортске хале у Падинској скели, могуће уколико је наступила промена тржишних услова из објективних разлога тј. објективна промена цене материјала или цене других елемената на основу којих је одређена цена радова, с тим што анекс уговора мора бити у складу са одредбом члана 5. став 3. предметног уговора.

5. Да ли би се закључивање уговора који би се односио на коришћење услуга Радио и телевизијске куће Сокобања АД Ниш од стране Општине Сокобања, а које су везане за пренос седница СО Сокобања, објављивање огласа, извештавања о раду органа локалне самоуправе, емитовања специјализованих и информативних емисија из свих области друштвеног живота, туризма, спорта, културе, пољопривреде, привреде, образовања, социјалне заштите, могло извршити без примене Закона о јавним набавкама, а имајући у виду члан 98. тачку 3) Закона?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00073/2008-27 од 5.3.2008. год.)

У Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) у делу Набавка услуга, у члану 98. таксативно су утврђене услуге на које се овај закон не примењује.

Према одредби члана 98. тачка 3) овог закона утврђено је да се одредбе овог закона не односе на куповину, развој, продукцију или копродукцију радио и телевизијског програма или времена за емитовање програма.

У захтеву за давање мишљења наводи се да Општина Сокобања намерава да закључи уговор са Радио и телевизијском кућом Сокобања АД Ниш, које би се односио на коришћење услуга Радио и телевизијске куће Сокобања АД Ниш, а које су везане за пренос седница СО Сокобања, објављивање огласа, извештавања о раду органа локалне самоуправе, емитовања специјализованих и информативних емисија из свих области друштвеног живота, туризма, спорта, културе, пољопривреде, привреде, образовања, социјалне заштите, те Општина Сокобања пита да ли би се набавка наведених услуга могла извршити без примене Закона о јавним набавкама, а имајући у виду члан 98. тачку 3) Закона.

Имајући у виду наведено, Министарство финансија указује да, ако се у конкретним случајевима ради о набавци услуга које се односе на пренос седница СО Сокобања, извештавање о раду органа локалне самоуправе, емитовању специјализованих и информативних емисија из свих области друштвеног живота, туризма, спорта, културе, пољопривреде, привреде, образовања, социјалне заштите, испуњени су услови за примену члана 98. тачка 3) Закона о јавним набавкама тј. у питању су набавке услуга продукције или копродукције радио и телевизијског програма или времена за емитовање програма, па се и одредбе Закона о јавним набавкама, сходно одредби члана 98. тачка 3), не примењују на набавку тих услуга.

Уколико би се уговором који би Општина Сокобања закључила са Радио и телевизијском кућом Сокобања АД Ниш, вршила набавка услуга које по својој природи и суштини имају карактер и представљају рекламну услугу, то се у смислу члана 97. Закона о јавним набавкама, којим је утврђено да су предмет уго-

вора о јавним набавкама услуга, услуге наведене у Анексима I А и I Б који су саставни део овог закона, примењују процедуре Закона о јавним набавкама. Наиме, у Анексу I А број категорије 13. одређене су рекламне услуге, као услуге које су предмет уговора о јавним набавкама услуга, за чију набавку се спроводе процедуре овог закона.

Овом приликом Министарство финансија указује да треба имати у виду да су чланом 98. Закона о јавним набавкама утврђени изузеци од правила да се набавке услуга врше у складу са процедурама утврђеним овим законом, те да одредбе овог члана Закона треба рестриктивно примењивати.

6. Да ли наручилац РБ „Колубара“ Лазаревац може набавити воду за пиће по одредбама члана 109. тачка 1), а у вези са чланом 111. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, као и да ли се средства обезбеђења плаћања за добро извршење посла (меница или банкарска гаранција) дају на вредност понуде или уговора без ПДВ-а или на укупну вредност са ПДВ-ом?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-061/2008-27 од 3.3.2008. год.)

У Закону о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05), у делу V, уређено је питање јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја. Предмет јавне набавке у наведеним областима дефинисан је у члану 107. овог закона. Према одредби члана 107. тачка 1) јавним набавкама у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја, у смислу овог закона, сматрају се набавке чији је предмет снабдевање или рад сталних мрежа намењених обезбеђивању јавних услуга у вези са производњом, транспортом или дистрибуцијом: воде за пиће, електричне енергије, гаса и

топлоте, као и дотур воде за пиће, електричне енергије, гаса или топлоте до ових мрежа.

Изузеци од предмета јавне набавке дефинисаног у смислу члана 107. Закона, одређени су у члану 109. овог закона. Према одредбама тачке 1) овог члана снабдевање водом за пиће, електричном и топлотном енергијом или гасом не сматра се делатношћу из члана 107. овог закона у случајевима код снабдевања водом за пиће или електричном енергијом ако лице које није наручилац у смислу овог закона црпи воду за пиће или производи електричну енергију, а потрошња тих добара је неопходна за обављање делатности које нису одређене у члану 107. овог закона (подтачка а) и ако снабдевање јавне мреже зависи искључиво од личне потрошње лица које није наручилац у смислу овог закона и не прелази 30% укупне производње воде за пиће тога лица или електричне енергије, узимајући у обзир просек за претходне три године укључујући и текућу годину (подтачка б).

У члану 111. Закона одређени су таксативно случајеви јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја на које се одредбе овог закона не примењују. Тако је према одредби става 1. тачка 2) овог члана одређено да се одредбе овог закона не примењују на јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја када наручилац додели уговор за куповину воде.

Према наводима у допису да постоји неопходност обезбеђивања воде за пиће за потребе радника у току трајања радног времена, из разлога што услед рада одређених објеката вода у бунарима није за пиће јер је загађена од угља и угљене прашине и ситних честица гас бетона, а у изграђеном водоводу налази се само индустријска вода која није за пиће, због чега би РБ „Колубара“ спровео набавку воде за пиће, Министарство финансија указује да уколико РБ „Колубара“, као наручилац у смислу Закона о јавним набавкама, набавља воду за пиће у смислу доделе уговора за куповину воде, сходно одредби члана 111. став 1. тачка

2) Закона, на ту јавну набавку се одредбе овог закона не примењују тј. за такву набавку воде за пиће не спроводи се поступак јавне набавке.

По питању могућности да наручилац РБ „Колубара“ набави воду за пиће по одредбама члана 109. тачка 1) Закона о јавним набавкама, Министарство финансија указује да, имајући у виду наведену материју регулисања ових одредаба тј. да се снабдевање водом за пиће од стране лица које није наручилац у смислу овог закона које се врши на начин и под условима одређеним одредбама тачке 1) овог члана, не сматра јавном набавком у областима водопривреде, енергетике, телекомуникација и саобраћаја, односно не сматра се делатношћу из члана 107. Закона и овим законом је такав случај утврђен као изузетак, те стога одредбе члана 109. тачка 1) не садрже материјално-правни основ за спровођење предметне набавке од стране РБ „Колубара“, као наручиоца.

Поводом средства финансијског обезбеђења којим понуђачи обезбеђују испуњење својих обавеза у поступку додељивања уговора о јавној набавци, Министарство указује да је према одредбама члана 27. Закона о јавним набавкама утврђено да конкурсна документација, коју припрема наручилац, садржи између осталог и навођење врсте средстава финансијског обезбеђења тј. врсту средства финансијског обезбеђења одређује наручилац приликом израде конкурсне документације. Висина средства финансијског обезбеђења одређује се зависно од обавезе понуђача чије испуњење се тим средством гарантује. Ако се средством финансијског обезбеђења гарантује за озбиљност понуде, висина тог средства се одређује зависно од процењене вредности јавне набавке тј. у висини највише 10% од процењене вредности јавне набавке. Ако се средством финансијског обезбеђења гарантује за повраћај авансног плаћања висина тог средства одређује се у висини аванса. Ако се средством финансијског обезбеђења гарантује за добро извршење посла висина тог средства одређује се највише 10% од вредности уговора. Ако се средством финанси-

јског обезбеђења гарантује за отклањање грешака у гарантном року висина тог средства одређује се највише 10% од вредности уговора.

У вези са дописом достављеним у прилогу са захтевом за давање одговора у вези примене Закона о јавним набавкама на низ таксативно постављених питања, при чему су поједина питања формулисана са одређеним претпоставкама и хипотезама, Министарство финансија сматра да је давање одговора на таква питања несврнисходно из разлога што суштина одговора са становишта одредаба Закона о јавним набавкама је условљена елементима и чињеницама одређеног случаја или ситуације, те је ближа конкретизација одређеног питања неопходна за давање конкретних мишљења по питањима која се уређују овим законом.

ФИНАНСИРАЊЕ ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

1. Извештавање о финансирању кампање на покрајинским изборима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-372/2008-27 од 31.3.2008. год.)

Закон о финансирању политичких странака („Сл. гласник РС“, бр. 72/03 и 75/03), којим се између осталог уређује финансирање трошкова изборне кампање и начин контроле овог финансирања, важи и јединствено се примењује на територији целе Републике Србије. Одредбе овог закона којима су уређена питања финансирања трошкова изборне кампање и начин контроле тог финансирања односе се на све врсте редовних и ванредних избора, као и на изборе на свим нивоима власти тј. на републичке, покрајинске и локалне изборе.

У вези начина контроле финансирања трошкова изборне кампање, овим законом је у циљу спровођења ове контроле утврђено законско овлашћење министра надлежног за послове финансија да ближе уреди тј. пропише садржај и образац Извештаја о пореклу, висини и структури прикупљених и утрошених средстава за изборну кампању, који према члану 14. овог закона, подносилац проглашене изборне листе, односно предлагач кандидата је дужан да у законом утврђеном року поднесе, по закону надлежном органу, Републичкој изборној комисији на проверу.

Образац, садржај и начин попуњавања наведеног извештаја, прописан је Правилником о садржају евиденција и сас-

тављању извештаја о прилозима и имовини политичких странака („Сл. гласник РС“, бр. 119/03 и 99/06), који је донео министар финансија на основу овлашћења утврђеног Законом о финансирању политичких странака (члан 14. став 2). Такође, овај правилник важи и јединствено се примењује на територији целе Републике Србије и односи се на све врсте редовних и ванредних избора, као и на изборе на свим нивоима власти.

С обзиром да овим законом, осим горе наведеног, није за друге субјекте (органе) утврђено ниједно друго овлашћење за прописивање и вршење провере у смислу контроле финансирања трошкова изборне кампање, као и да је изричито према одредбама члана 14. овог закона подношење комплетног извештаја о пореклу, висини и структури прикупљених и утрошених средстава за изборну кампању утврђено као законска обавеза за подносиоца проглашене изборне листе, односно предлагача кандидата и да је за подношење и проверу података у наведеном извештају одређена Републичка изборна комисија, као законски надлежни орган за вршење предметне контроле, то се у смислу примене овог закона подразумева поступање, тј. извршавање обавезе извештавања и спровођење надлежности органа за проверу података, по одредбама овог закона и у складу са одредбама наведеног правилника.

Стога поступања у вези извештавања о финансирању изборне кампање на покрајинским изборима, а на основу других прописа и других органа указани у питањима из дописа, који нису донети тј. овлашћени по основу Закона о финансирању политичких странака, не ослобађају обавезе извештавања и надлежност одређеног органа за проверу које је утврђено одредбама овог закона, из разлога што, пропис конкретно наведен у допису, Одлука о начину финансирања трошкова изборне кампање („Сл. лист АП Војводине“, бр. 13/04), коју је донела скупштина АП Војводина, нема законског правног основа за њено доношење, а Покрајинска изборна комисија нема законску утврђену надлежност за вршење провере (контроле), на основу Закона о финансирању политичких странака.

2. Примена члана 12. Закона о финансирању политичких странака

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-439/2008-27 од 27.3.2008. год.)

Одредбом члана 12. став 1. Закона о финансирању политичких странака („Сл. гласник РС“, бр. 72/03 и 75/03) утврђено је да подносилац проглашене изборне листе, односно предлагач кандидата, отвара посебан рачун код банке у сврху прикупљања средстава за финансирање трошкова изборне кампање и тај рачун се не може користити у друге сврхе.

Према ставу 2. овог члана, сва средства намењена за финансирање трошкова изборне кампање уплаћују се на рачун из става 1. овог члана и сва плаћања трошкова изборне кампање врше се са овог рачуна.

С обзиром на питање, на који начин коалициони партнери отварају посебне рачуне, врше расподелу средстава из буџета и подносе финансијски извештај након проглашења изборних резултата, односно да ли се ова питања регулишу коалиционим споразумом, те стога свака странка отвара свој посебан рачун на који прима средства из буџета и за који подноси финансијски извештај, а у вези са предстојећим парламентарним и локалним изборима заказаним за 11. мај 2008. године, Министарство финансија указује, да према Закону о избору народних посланика („Сл. гласник РС“, бр. 35/00 ... и 109/06) народни посланици се бирају у Републици Србији, као једној изборној јединици, на основу листа политичких странака, страначких коалиција, других политичких организација и листа које предложи групе грађана (члан 4), односно да кандидате за народне посланике могу, под условима утврђеним овим законом, предлагати регистроване политичке странке, страначке коалиције, друге политичке организације, посебно или заједно, као и групе грађана (члан 40) и да према Закону о локалним изборима („Сл. гласник РС“, бр. 129/07) одборници се бирају на основу листа политичких странака, њихових коалиција, других политичких организација и листа које предложи групе грађана (члан 5), односно да кандидате за одборнике могу предлагати, посебно или заједно, политичке странке, коалиције и друге политичке организације, као и групе грађана, под условима утврђеним овим законом (члан 18). Наиме, наведеним одредбама ових закона одређени су субјекти који имају право предлагања кандидата, односно подношења

листа за избор народних посланика, односно одборника. Ови законом одређени субјекти могу бити подносилац проглашене изборне листе у смислу одредаба Закона о финансирању политичких странака.

Како страначка коалиција, као законом одређени субјект који има право предлагања кандидата, односно подношења листа за избор народних посланика, односно одборника, то у смислу одредаба Закона о финансирању политичких странака, као подносилац проглашене изборне листе може бити страначка коалиција.

Страначка коалиција, као подносилац проглашене изборне листе, према одредбама Закона о финансирању политичких странака, којима се уређује питање финансирање трошкова изборне кампање, има право на средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање која се обезбеђују у буџету у години у којој се одржавају избори, која се подносиоцима проглашених изборних листа распоређују на законом утврђен начин и може да прикупља средства и из приватних извора за покриће трошкова изборне кампање, у складу са овим законом (чл. 9, 10. и 11. Закона), а самим тим на основу члана 12. овог закона, страначка коалиција, као подносилац проглашене изборне листе, у сврху прикупљања средстава за финансирање трошкова изборне кампање, отвара посебан рачун код банке и тај рачун се не може користити у друге сврхе. Сва средства намењена за финансирање трошкова изборне кампање уплаћују се на тај посебан рачун код банке и сва плаћања трошкова изборне кампање врше се са овог рачуна.

Страначка коалиција, као подносилац проглашене изборне листе, према члану 13. овог закона именује два лица која су одговорна за законито прикупљање и наменско трошење средстава за финансирање изборне кампање и за подношење извештаја, а потпис ових одговорних лица депонује се код банке код које је отворен посебан рачун из члана 12. овог закона.

С обзиром да отварање посебног рачуна, прикупљање и расподела средстава из јавних извора (буџета), прикупљање средстава из приватних извора, као и подношење финансијског извештаја у вези са финансирањем трошкова изборне кампање, су питања која су у смислу горе наведеног јасно уређена Законом о финансирању политичких странака, то се она не могу уређивати коалиционим споразумом.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У МАРТУ МЕСЕЦУ 2008. ГОДИНЕ

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем	<i>Сл. гласник РС, бр. 25 од 13. марта 2008.</i>
Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна	<i>Сл. гласник РС, бр. 25 од 13. марта 2008.</i>
Правилник о увозу одређене робе по основу царинских контингената	<i>Сл. гласник РС, бр. 29 од 21. марта 2008.</i>
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржини и форми понуде за преузимање акција	<i>Сл. гласник РС, бр. 30 од 25. марта 2008.</i>

ОДЛУКЕ

Одлука о отварању, вођењу и преносу индивидуалних рачуна чланова добровољног пензијског фонда	<i>Сл. гласник РС, бр. 24 од 7. марта 2008.</i>
Одлука о изменама и допунама Одлуке о начину, роковима и обрасцима за евидентирање кредитних послова са иностранством	<i>Сл. гласник РС, бр. 24 од 7. марта 2008.</i>
Одлука о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе	<i>Сл. гласник РС, бр. 26 од 14. марта 2008.</i>
Одлука о изменама Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	<i>Сл. гласник РС, бр. 27 од 17. марта 2008.</i>

Одлука о седишту Управе царина, оснивању, почетку и престанку рада царинарница, царинских испостава, одсека и реферата

Сл. гласник РС, бр. 30 од 25. марта 2008.

Одлука о допунама Одлуке о врсти, висини и начину плаћања накнада за услуге царинског органа

Сл. гласник РС, бр. 31 од 28. марта 2008.

Одлука о измени Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе

Сл. гласник РС, бр. 31 од 28. марта 2008.

ОСТАЛО

Измене и допуне Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности

Сл. гласник РС, бр. 24 од 7. марта 2008.

Исправка

Сл. гласник РС, бр. 31 од 28. марта 2008.

Решења о објављивању

Међународних стандарда

финансијског извештавања

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник мр Јанко Гузијан. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132